

Gedimino sapnas. Vilnius. Medalio aversas. 1925, bronza. (Skulptorius Petras Rimša, M.K.Čiurlionio dailės muziejus).

ES VIRŠŪNĖS PRITARĖ FINANSINIO PASTOVUMO FONDUI

Europos Sąjungos viršūnių susitikimas suderino nuolatinio finansinio pastovumo fondo sumą - 500 mlrd. eurų (1,72 trln. Lt).

80 mlrd. eurų (276 mlrd. Lt) kapitalo bus įmokėta per penkerius metus, nuo 2013 m. kasmet pervedant į fondą vienodas įmokas, pranešė Europos Sąjungos (ES) Vadovų Tarybos pirmininkas Herman van Rompuy per spaudos konferenciją kovo 24 d.

H. van Rompuy pastebėjo, kad bendroji fondo suma sieks 700 mlrd. eurų (2,4 trln.

Lt). Apskritai ES viršūnių susitikimas pritarė beveik visiems anksčiau euro grupės iškeltiems pasiūlymams dėl šio fondo. Buvo pakoreguoti tik lėšų pervedimo į fondą terminai.

Pasak jo, ES vadovai taip pat sutarė didinti laikinąjį Europos finansinį fondą iki 440 mlrd. eurų, oficialiai šis projektas turėtų būti patvirtintas birželį.

Euro grupė siūlo euro zonos šalims pervesti į fondą 40 mlrd. eurų (138 mlrd. Lt) 2013 metais, o likusią 40 mlrd. eurų sumą - per kitus trejus metus.

Pasiūlymui didinti laikinąjį finansinio pastovumo fondą nuo 250 iki 440 mlrd. eurų (863 mln. –1,51 trln. Lt) euro zonos šalių vadovai pritarė kovo 11 dieną.

Laikinasis fondas buvo sukurtas 2010 m. pavasarį po to, kai nuo bankroto buvo išgelbėta Graikija. Jis buvo naudojamas kol kas tik vieną kartą - suteikiant paramą Airijai.

Laikinojo finansinio fondo ir 2013 metų viduryje pakeisiančio nuolatinio fondo tikslas - teikti finansinę paramą probleminėms ES šalims užkertant kelią sukrėtimams apskritai visoje ES ekonomikoje. **ELTA**

JAPONIJOS JĖGAINĖJE RADIACIJA NORMĄ VIRŠIJA 10 TŪKST. KARTŲ

Radiacijos lygis viename turbinų skyrių Fukušimos 1-osios atominėje elektrinėje padidėjo 10 tūkst. kartų. Tai kovo 25 d. pranešė Japonijos radijo ir televizijos korporacija NHK. Pasak darbininkų, vandens tarša radioaktyviosiomis medžiagomis turbinų skyriuose siekė 3.9 mln. bekerelių 1 kubiniam centimetrai.

Ekspertų nuomone, radiacija galėjo padidėti dėl 3-čiojo reaktoriaus baseino-saugyklos sugadinimų.

Japonijos branduolinio saugumo pareigūnai kovo 25 d. paskelbė įtariantys, kad avari-

jos ištiktoje Fukušimos 1-ojoje atominėje jėgainėje galėjo būti pažeistas vieno reaktoriaus korpusas, todėl kyla didesnės radioaktyvios taršos pavojus.

„Gali būti, kad kažkuri reaktoriaus vieta buvo pažeista“, – sakė branduolinio saugumo agentūros atstovas Hidehiko Nishiyama. Tačiau jis pridūrė, kad „mūsų duomenys rodo, jog reaktorių iš dalies išliko sandarus“. Šie komentarai rodo, kad 3-ojo bloko reaktoriaus šerdis tikriausiai buvo pažeista, tačiau šių pažeidimų mastas ribotas.

Pareigūnai neatmeta ga-

limybės, kad pažeistas buvo ne reaktoriaus korpusas, o kuri nors kita įranga, įskaitant vamzdynus ir panaudoto branduolinio kuro saugyklą.

Jėgainės inžinieriai mėgina aušinti vandeniu kaistančius radioaktyvius kuro strypus šios jėgainės reaktoriuose, kurių aušinimo sistemos išsijungė nutrūkus elektros tiekimui per kovo 11 dieną smogusį galingą žemės drebėjimą ir cunamį.

Reaktorių galėjo būti pažeistas, kai kovo 14 dieną 3-ajame bloke sprogo vandens denilio dujoms buvo smarkiai apgadintas jo pastatas. **LRT**

LIETUVOS PREMJERAS PASVEIKINO RUSIJOS „BANDYMĄ SAŽININGAI PAŽIŪRĖTI Į SAVO ISTORIJĄ IR SAŽINĘ“

Lietuvos premjeras Andrius Kubilius ketvirtadienį pasveikino Rusijos autoritetingos tarybos siūlymą pripažinti Sovietų Sąjungos atsakomybę už totalitarinio režimo nusikaltimus, pavadinęs jį „bandymu sąžiningai pažiūrėti į savo istoriją ir sąžinę“.

„Sveikintinas šis bandymas sąžiningai pažiūrėti į savo istoriją ir savo sąžinę, į savo istorinę atsakomybę. Rusija pradeda suprasti, kokią tragediją jie patys pergyveno“, – pareiškė A.Kubilius spaudai.

Lietuvos Vyriausybės vadovas pabrėžė, kad „tiesa apie savo kančią yra ir tiesa apie kitus, kurie nuo to kentėjo“.

„Rusijai teks nueiti dar ilgą kelią, bet siekis užbaigti savo „pilietinį karą, su istorija yra vertas pagarbos“, – sakė A.Kubilius. Tai jis pareiškė komentuodamas pasirodžiusią žinią, kad Žmogaus teisių ir pilietinės visuomenės vystymo taryba prie Rusijos prezidentūros pasiūlė pripažinti Sovietų Sąjungos atsakomybę už totalitarinio režimo nusikaltimus.

Kaip praneša Rusijos naujienų portalas regnum.ru, tokius pasiūlymus Rusijos prezidentui Dmitrij Medvedev vasario 1 dieną taryba pateikė paskelbusi planą nacionalinės programos „Totalitarinio režimo aukų įamžinimo ir nacionalinio susitaikymo“ kūrimui. „Tik pražūtingo totalitarizmo pripažinimas gali

tapti pagrindu šalies ir visuomenės pakilimui“, – rašoma pasiūlymuose, kurie pristatomi kaip pagrindas nacionalinės programos kūrimui.

Dokumente teigiama, jog vienu svarbiausių būdų įveikti tautos ir elito susvetimėjimą yra „pilnas rusiškosios 20 amžiaus tragedijos, aukų ir totalitarinio režimo, valdžiusio SSRS teritorijoje didžiąją dalį 20 amžiaus, pasekmių pripažinimas“.

Kaip rašoma portalo regnum.ru paskelbtuose pasiūlymuose, **Rusijos visuomenei nesuvokus tragiškos šalies patirties 20-ame amžiuje, neįmanoma jos modernizacija.** „Istorinė patirtis parodo, jog modernizacija gali būti sėkminga tik tuo atveju, kai ir valstybės elitą, ir visuomenę vienys bendras pilietinės atsakomybės prieš istoriją jausmas“, – rašoma dokumente. „O tas jausmas, atsakingo šalies šeiminingo jausmas, leis gimti tiesai apie tai, ką mūsų tauta padarė pati su savimi 20 amžiuje. **Tiesos apie praeitį slėpimas neleidžia atsirasti nacionalinei savigarbai,** be kurios mes niekada nesukursime prielaidų tikram patriotizmui“, – sako ma pasiūlymuose.

Istoriniai klausimai, ypač atsakomybė už Sovietų Sąjungos įvykdytą okupaciją, lieka vieni iš svarbiausių dvišaliuose Lietuvos ir Rusijos santykiuose. **LRT**

LIBIJOS KARINĖS ORO PAJĖGOS NUGALĖTOS

Didžiosios Britanijos lėktuvo, atliekančio karinę misiją virš Libijos, vadas pareiškė, kad M. Gaddafi oro pajėgos „kaip kovos jėga jau nebeegzistuoja“. Karinių oro pajėgų vicemaršalas Greg Bagwell patikino, kad sąjungininkai Libijos danguje dabar gali veikti „beveik netrukdomi“.

Anot vicemaršalo, koalicinės pajėgos M. Gaddafi karinėms pajėgoms ir toliau daro didelį spaudimą pasiduoti. „Saugome nekaltus Libijos žmones ir užtikriname, kad jie nuo atakų bus apsaugoti“, – sakė G. Bagwell.

„Nuolat atidžiai stebime Libijos sausumos pajėgas ir jei tik jos ims kelti pavojų civiliams ar puls tankiai gyvenamas teritorijas, mes pulsime“, – sakė jis.

KIEK KAINUOS OPERACIJA LIBIJOJE

Neskraidymo zonos virš Libijos užtikrinimas Vakarų koalicijai gali kainuoti daugiau kaip 1 mlrd. dolerių, jei operacija užsitęs ilgiau nei porą mėnesių.

Anot Strateginių ir biudžetinių vertinimų centro vyresniojo analitiko Zack Cooper, pradiniai Libijos vado Muammar Gaddafi oro gynybos sistemos sunaikinimo sąnaudos greičiausiai sieks 400–800 mln. dolerių, praneša naujienų agentūra „Reuters“. Kai kurie JAV įstatymų leidėjai ir prezidento Barack Obama kritikai, pasisakydami prieš jo sprendimą prisijungti prie sąjungininkų vykdomų atakų Libijoje, teigė, kad JAV negali sau leisti tokios operacijos, kai Kongresas ginčijasi, kaip sumažinti išlaidas. **LRT**

Pilietinis karas Libijoje – Prancūzijos prezidento N. Sarkozy, Lietuvos prezidentės D. Grybauskaitės ir Vokietijos kanclerės A. Merkel pasitarimo tema Briuselyje. Prancūzija jau pripažino Libano sukilėlius.

Reuters

KUVEITAS ŠVENČIA

Sunerimęs dėl arabų šalyse kylančių revoliucijų Kuveito emiras nutarė pamaloninti ir taip gerai gyvenančius savo krašto piliečius.

Nepriklausomybės 50-mečio proga Kuveito emiras Sheikhas Sabahas al-Ahmad al-Jaberas al-Sabahas kiekvienam valstybės piliečiui skyrė 10 tūkst. dolerių premiją ir dar padvigubino atlyginimą.

Kuveite dirba tik 360 tūkst. šalies piliečių, iš jų 80 proc. - valstybinėje tarnyboje. Jų atlyginimai ir taip dideli - 4-5 tūkst. dolerių per mėnesį, be to, jiems nereikia mokėti pajamų mokesčio. Tačiau šalies valdovas nutarė, kad reikia padvigubinti ir šį solidų atlyginimą, apie kurį kitų arabų šalių gyventojai nedrįsta net svajoti. Emiro sprendimui jau pritarė ir Kuveito parlamentas.

Neišsemiamas valstybės iždąs

Visiems šalies kariškiams, policininkams ir ugniagesiams atlyginimas didinamas 75-115 procentų. Toks emiro sprendimas Kuveito biudžetui papildomai kainuos 70 mln. dolerių per metus. Artimiausiu metu 100 proc. bus padidinti ir kitų valstybės tarnautojų atlyginimai, o tam prireiks dar 3,5 mln. dolerių per metus. Negana to, šalies vicepremjeras ekonomikos klausimais pasiūlė atleisti Kuveito piliečius ir nuo komunalinių mokesčių, tuomet jie veltui gautų vandenį, elektrą ir laidinį telefoną.

Ne mažiau dosni ir valstybei priklausanti naftos bendrovė „Kuwait Petroleum Corporation“, kuri taip pat padidino atlyginimus savo darbuotojams. Šalyje padidintos ir socialinės išmokos. Jau priimtas nutarimas, kad studentai gautų dvigubai di-

desnes stipendijas - nevedę iki 700 dolerių per mėnesį, o vedę - iki 1200. Jau numatyta didinti atlyginimus ir mokytojams bei aukštųjų mokyklų dėstytojams. Kuveito valdžia nepamiršo ir pensininkų - planuojama jų pensijas padidinti iki 700 dolerių per mėnesį.

Tačiau šalies emirui ir toks dosnumas pasirodė nepakankamas. Kadangi šiemet sukanka penkeri metai kai al-Sabahas sėdi soste, jis nutarė savo pavaldiniams dar skirti ir vadinamąjį „Amiri grant“. Šis grantas susideda iš vienkartinės 1000 Kuveito dinarų (8000 litų) išmokos ir teisės 14 mėnesių gauti nemokamą maitinimą - nuo šių metų vasario pradžios iki 2012 metų kovo pabaigos. „Amiri grant“ palies visus be išimties Kuveito piliečius, kurie gimė iki 2011 metų vasario 1 dienos 23 val. 59 min.

Per vasarį 1000 dinarų išmoką turi gauti 1 mln. 150 tūkst. kuveitiečių, o tai patuštins valstybės biudžetą dar 4 mlrd. dolerių. Visoje šalyje jau įrengti 69 specialūs punktai, kuriuose dalijamas nemokamas maitinimas. Tokioms labdaros valgykloms per 14 mėnesių reikės skirti beveik 1 mlrd. dolerių.

Duonos ir reginių

Kuveito valdžia negaili savo piliečiams ne tik duonos, bet ir reginių. Šiais metais šalyje minimi net keli jubiliejai. Vasario 25-ąją, valstybė šventė 50-ąsias nepriklausomybės metines, po dienos - vasario 26-ąją - išsivadavimo iš Irako okupacijos 20-metį. Sausio 29 dieną Kuveitas jau paminėjo 5-ąsias emiro al-Sabaho valdymo metines. Visos šios dienos šalyje paskelbtos ne-

darbo dienomis. Tarp šių švenčių dar įsiterpė pranašo Mahometo gimimo diena (vasario 17-oji) ir dar kelios religinės šventės.

Todėl kai kitose arabų šalyse vyksta revoliucijos, visą šį mėnesį kuveitiečiai švenčia - čia rengiami kariniai paradai, patriotinių dainų konkursai, teminės parodos, poezijos vakarai ir kupranugarių lenktynės. Iš užsienio į Kuveitą atvyko daug aukštų svečių (tarp jų ir Jungtinės Karalystės premjeras Davidas Cameronas), o šalies miestų gatvėse atsirado dar daugiau emiro portretų.

Dėl visų šių iškilmių vien per šį mėnesį Kuveito valdžia savo 1,15 mln. gyventojų išdalijo 10 mlrd. dolerių, t. y. kiekvienas pilietis gavo po 10 tūkstančių. Tai nėra labai daug valstybei, kuri per pastaruosius 11 metų sukaupė 140 mlrd. dolerių biudžeto perteklių. Kuveitas išgauna beveik 9 proc. pasaulio naftos, todėl jo piliečiai gali maudytis už ją gautuose doleriuose. Jie jau seniai nedirba juodų darbų, prie kurių veržte veržiasi imigrantai.

Kad šalyje nedidėtų infliacija, Kuveito prekybos ir pramonės ministerija kasmet išleidžia kainininką, kuriame nurodomos „rekomenduojamos“ plataus vartojimo prekių kainos. Tie, kurie išdrįsta pažeisti šį kainų „režimą“, griežtai baudžiami. Žiauriai baudžiami ir tie šalies piliečiai, kurie sugalvoja parduoti nemokamai gautą maitinimą imigrantams.

Protestai vis tik vyksta

Šiuo metu Kuveite nėra visiškai ramu. Praėjusią savaitę bandė protestuoti gyventojai, neturintys šalies pilietybės, pirmiausia beduinai, kurių ištisos kartos gyvena Kuveite, tačiau jie taip ir nelaikomi pilie-

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Socialistinio liaudies fronto pirmininkas Algirdas Paleckis buvo išvykęs į Latvijos sostinę Rygą, kur kovo 16-ąją vyko Antrojo pasaulinio karo metais SS legione tarnavusių veteranų atminimo renginys. Tačiau Lietuvoje A.Paleckiui yra pateikti įtarimai dėl jo teiginių apie Sausio 13-osios įvykius, jam skirta kardomoji priemonė – pasižadėjimas neišvykti iš šalies, o teismo leidimo palikti šalį politikas nėra gavęs.

Konservatoriams džiūgaujant dėl savivaldos rinkimų rezultatų, kuriuose partija pelnė 249 mandatus ir nenusirito į gyventojų pasitikėjimo žemumas, partijos Politikos komiteto pirmininkas, europarlamentaras Vytautas Landsbergis pasiūlė pernelyg nesigirti pergalėmis. Jis priminė, kad didžiuosiuose miestuose, tokiuose kaip Kaunas ar Panevėžys, konservatoriai gali likti už valdančios koalicijos borto. „Siūlyčiau išbraukti, kad mes nugalėjome. Kad didžiausio rinkėjų pasitikėjimo sulaukėme Kaune, Panevėžyje – viskas tvarkoje, bet kad mes nugalėjome didžiuosiuose miestuose Kaune ir Panevėžyje, tai gal siūlyčiau išbraukti ir nesigirti pakartotinai, tuo labiau, kad nelabai aišku, kaip ten bus“, - partijos tarybos posėdyje sakė jis.

Washington esančiame Woodrow Wilson tarptautiniame mokslininkų centre kalbėjo buvęs Vilniaus universiteto dėstytojas Dovydas Katzas, kuris yra užaugęs Brooklyn mieste. Tėvas jo iš Lietuvos. Jis aiškino, kad pastaruoju metu žydų padėtis Lietuvoje pablogėjo: „Tai yra naujoviškas antisemitizmas. Lietuvoje mylimi Amerikos žydai, bet nekenčiami vietiniai žydai.“ Jis mano, kad ta problema atsirado, kai Lietuvos valdžia pradėjo vertinti istoriją, nes „Dabar Baltijos šalys pakeitė genocido apibrėžimą, į jį įtraukdamos trėmimus, įkalinimus, asmenų egzekucijas ir kitas blogio apraiškas, kad tik galėtų pagrįsti dvigubo genocido teoriją.“ Jam nepatiko net komisija, vertinusi nacių ir sovietų okupacinių režimų nusikaltimus, jog „Vien jos pavadinimas parodo, kad tarp nacių ir sovietų yra dedamas lygybės ženklas“. D. Katzas piktinosi, kad Lietuvos valdžia uždraudusi naudoti nacių ir sovietų simbolius viešojoje vietoje, vėliau esą dėl svastikų persigalvojo, nes tai – baltų simbolis. Jis rodė Lietuvoje Užgavėnių nuotraukas, kuriose lietuviai persirengę čigonais, žydais ir jiems tai natūralu. D. Katzas prisipažino, kad taip kalbėti ėmė po to, kai Lietuvos teismas nenuteisė nė vieno naciams tarnavusio. Jis smerkė ir Genocido aukų muziejų Vilniuje, nes ten esą minimi tik sovietų žiaurumai, nors tose pačiose patalpose kentėjo ir geštapo kaliniai. Jis esąs patenkintas, kad Seimas šiuos metus paskelbė Holokausto aukomis tapusių gyventojų atminimo metais, tačiau pabrėžė, kad valdžia vėl sulygino žydų ir nuo sovietų nukentėjusių lietuvių tragedijas, nes kartu nutarta pagerbti ir Lietuvos laisvės gynėjus.

„Respublikos“ laikraštis rašo, jog ministrui pirmininkui Turniškėse rengiamas namas visą penkmetį ir pabaigos nematyti. 100 kv metrų namui jau išleisti 4 milijonai litų, šiems metams vėl skirta 600 tūkst. litų Namo pertaisymas neteisėtas, tačiau tai nustačiusi Viešųjų pirkimų tarnyba nerado ką bausti, nes pažeidimams jau suėjo senaties terminas.

„Lietuvos žinios“ skelbia, jog Lietuvos prezidentės namo išlaidos spalio-gruodžio mėnesiais buvo 10 tūkst. ir 128 litai. Kadenciją baigusio prezidento Valdo Adamkaus namo sąskaitos praėjusių metų ketvirtį buvo 10 tūkst. 899 litai. Mirusio prezidento Algirdo Mykolo Brazausko našlė Kristina prezidentiniame name gyvena pagal sutartį ir už komunalines paslaugas susimoka pati. Ministro pirmininko namo išlaikymas praėjusiais metais siekė 118 tūkst. litų. Į šią sumą įeina ir baldų nuoma, kuri yra 2 tūkst. 911 litų mėnesiui.

Į kovo 25 d. vakarą Kauno S. Dariaus ir S. Girėno stadione vyko draugiškos Lietuvos ir Lenkijos futbolo rinktinžių rungtynės, į jas atvyko lenkų aistringieji. Policija ties įvažiavimais į Kauną bandė atlikti lenkų patikras. Ties Juragiais keturi policijos ekipažai tikrino iš Lenkijos atvykusius autobusus,

mikroautobusus ir automobilius. Lenkų mašinas tikrino ir Alytaus bei Marijampolės pareigūnai. Dauguma lenkų buvo išgėrę, elgėsi įžūliai ir agresyviai. Didelė grupė asmenų iš policijos automobilio „išvadavo“ vieną sulaikytą savo bendrą. Policijai sulaukus pastiprinimo, keli aršiausi lenkų aistringieji buvo sulaikyti, o „išvaduotas“ asmuo išlipo iš autobuso ir pats pasidavė Lietuvos teisėsaugos pareigūnams. Patikrintiems lenkų autobusams buvo leista važiuoti į Kauną.

LRT, ELTA

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

MINISTRAS SU ALYVOS ŠAKELE

Europos tarptautinė organizacija, siekianti sujungti Europos valstybes, buvo įsteigta 1948 m. spalio 25 d. Dar 1930 m. M. Herriot išleido knygą pavadintą „Jungtinės Europos Valstybės“, kuri turėjo įtakos šiai sąjungai. Prieš II-ąją pasaulinį karą kiekviena Europos valstybė labai vertino savos valstybės suverenumą, todėl daug metų praėjo, kol buvo pritarta tokiai sąjungai.

Hagoje 1948 m. gegužės mėnesį įvyko pirmasis Europos Kongresas, įsteigęs Europos Tarybą. Prie jos 1949 m. įsteigta Vidurinės ir Rytų Europos Komisija, kurioje dalyvavo pirmą kartą ir pavergtųjų kraštų atstovai: Albanijos, Bulgarijos, Estijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos. Pavergtąją Lietuvą atstovavo diplomatas dr. S. Bačkis iš Prancūzijos.

Šios Komisijos rūpesčiu įvyko 1952 m. sausio 21-25 dienomis Vidurinės ir Rytų Europos konferencija Londone. Be pavergtųjų kraštų atstovų dalyvavo Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Italijos, Belgijos ir kai kurie Europos kraštų politikai. Konferencija, pareiškusi, kad Sovietų Sąjungos šimto milijonų europiečių pavergimas neleistinas nei politiniu nei moraliniu, nei ekonominiu požiūriu, priėmė visą eilę drąsių pasiūlymų steigiant Europos Sąjungą: įsteigti Vidurinės ir Rytų Europos jaunimo ir egzilų kultūrinės veiklos komitetus, tyrimų ir informacijos institutą, Europos Tremtinių fondą tremtinių kultūros įstaigoms padėti. Tačiau Europos Sąjūdis nei vieno tų nutarimų nemėgino vykdyti. To meto šalinimasis nuo pavergtosios Europos reikalų, reikia manyti, buvo viena priežasčių, paskatinusių šią komisiją pasidaryti savarankiška institucija, tik bendradarbiaujančia su Europos sąjūdžiu.

Todėl manoma, jog pavergtieji kraštai turėjo įtakos 1975 m. Helsinkyje įsteigtai Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijai, kuri pasibaigus Šaltajam karui persiorganizavo į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizaciją (ESBO). Helsinkio konferencijoje dalyvavo ir Lietuvos Vyriausiojo Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Organizacijos veikla remiasi trimis pagrindiniais dokumentais, kuriuose įtvirtinti politiniai valstybių įsipareigojimai saugumo užtikrinimo srityje: 1975 m. Helsinkio baigiamuoju aktu (pasirašytu ir Sovietų Sąjungos, dabar Rusijos); 1990 m. Paryžiaus Chartija naujaijai Europai; 1999 m. Stambulo Europos Saugumo Chartija.

Šiuo metu ESBO narėmis yra 56 Europos, JAV, Kanados ir NVS valstybės. Pagrindiniai tikslai – saugumas, valstybių nesutarimų išsprendimas ir jų suregulavimas, įsipareigojus Helsinkio 1975 m. baigiamuoju aktu.

ESBO 56 narės valstybės įvairiausias problemas sprendžia, kai jų ambasadoriai Vienoje susirenka kiekvieną savaitę pasitarimams ir kaip tuos sprendimus įgyvendina. Šiuo metu labiausiai rūpi saugumo ir pasitikėjimo didinimas visame regione. Saugumu suinteresuota ne tik Lietuva. Energetinis saugumas rūpi visiems regionams, ypač Europos Sąjungos ir Rusijos bendravimas energetikos srityje. Rusija yra didžiausia valstybė tarp visų ESBO narių. Ji dar nėra linkusi bendradarbiauti, jei kalba vyksta apie Gruziją. Dėl to, kai praėjusiais metais, po 11 metų vyko Kazachstane šios organizacijos pasi-

IŠ „TARYBINĖS LIAUDIES“ – Į PILIETINĘ TAUTĄ

Vos atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, dabartinė Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė pabrėžtinai tvirtino, kad svarbiausiu procesu Lietuvoje reikia laikyti pilietinės visuomenės ugdymą, formavimą, jos telkimą valstybinei veiklai, nes demokratinėje šalyje pilietinė visuomenė yra valstybės pamatas, turinys, tvirtybės ir saugumo garantas. Deja, diplomatė, išvalgi politike dešiniųjų nebuvo deramai išgirsta, o kairieji jos teiginį suvokė kaip įspėjimą ir didžiulį pavojų pažadinti galingą jėgą, kuri turės juos nušalinti nuo valstybės reikalų tvarkymo – politikos. Tebeturėdami visose valstybės valdymo struktūrose bei žiniasklaidoje buvusius kompartijos nomenklatūrininkus, kairieji, politiką įvardiję tik Seimo narių, partijų, diplomatų nuosavybe, piliečiams į politiką pastatė neperžengiamą užkardą, uoliai ėmėsi depolitizavimo – Lietuvos piliečių nupilietinimo.

Viešai primygtinai buvo tvirtinama, kad mokykla, Bažnyčia, kariuomenė, visuomeninės organizacijos yra depolitizuotos, į politiką kištis negali ir, jei tų institucijų atstovai prabildavo apie valstybės reikalus, jiems, pasitelkus palankią žiniasklaidą, buvo užčiaupiamą burna. Sąmoningai supainioję (suplakę) politinę ir partinę veiklą, užuot valstybės institucijose draudę tik partinę veiklą, draudė ir politinę. Taigi dvidešimt nepriklausomybės metų visuomenė ėjo nupilietinimo link. Todėl nereikia stebėtis, kad visuomenė tebeklaidžioja raudoname rūke, kad akis tebedengia komunistinė valktis, kad leidžiasi vakarykščių prievartautojų mulkinama, kad panašius į save renka į valdžias.

Kitas veiksmingas nupilietinimo būdas buvo ir tebėra

visuomenės laikymas skurde. Skurstančio, alkano, negalinčio patenkinti būtiniausių reikmių žmogaus akiratis siauras, toliau būtiniausių buitinių poreikių nesiekia, jam laisvė, tautišku-mas, valstybingumas – mažai reiškiančios abstrakcijos. Tokiu žmogumi labai lengva manipuliuoti, jo balsą pirkti nereikšmingais pažadais, sėlenų sauja, alaus buteliu ar blizgučiu. Visuomenėje, kurioje skurdžių dauguma, saujelė milijonierių gali lengvai išsipirkti kelialapį į vietos savivaldybės tarybą, Seimą, tapti Seimo dauguma. Tik tokiu būdu, tik rinkėjų emocijų, o ne sąmoningo pasirinkimo dėka į Seimą atėjo Darbo partija. Panašiai veikia ir kitos partijos, kurioms rūpi ne valstybės ateitis, o jos lovy. Kalbant apie depolitizavimą arba nupilietinimą, verta skaičiuotojui nors trumpai priminti politikos ir partijos apibrėžimus.

Politika senovės Graikijoje ir iki XVIII amžiaus Europoje buvo apibrėžiama kaip mokslas apie valstybę. Mūsų laikais politika yra valstybės institucijų, visuomeninių organizacijų bei atskirų asmenų veiksmai ir siekiai, nukreipti į valstybės reikalų tvarkymą. Yra ir perkeltinė žodžio „politika“ reikšmė – tai išsisukinėjimas, maskuotas veikimas. Deja, šia pastarąją prasme, turėdami maskuotų interesų, mūsų politikai dažnai naudojasi.

Partija yra politinė organizacija, veikianti ir išreiškianti kokios nors savo programos interesus ir idealus. Partinė veikla yra taip pat politinė, nukreipta į valstybės reikalų tvarkymą, tik siauresnė, neapimanti valstybės idealų, interesų bei kitokių siekių visumos. Dėl šios priežasties partinė veikla mokyklose, valstybės institucijose yra draudžiama kaip neatspindinti

tarimai, nepavyko susitarti dėl naujų veiksmų plano, kadangi tebevyksta karinis konfliktas tarp dviejų ESBO narių, Rusijai užgrobęs Gruzijos žemes.

Šiais metais šiai tarptautinei valstybių organizacijai pirminkauja Lietuva, jos Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. Pirmą kartą Lietuvai patikėta tokia svarbi diplomatinė misija – pirmininkauti 56 valstybėms. Organizacijos būstinė – Vienoje, sekretoriате dirba 200 tarnautojų, kalbos – anglų, prancūzų, vokiečių, italų, rusų ir ispanų. Todėl ministras A. Ažubalis dažnai būna užsienio valstybėse. Vien tik JAV Valstybės sekretorė Hillary Clinton jį priėmė per du mėnesius dukart, taip pat JAV Atstovų rūmų vadovas ir JAV Užsienio reikalų komitetas. JAV pirmą kartą viešai pasisakė už Lietuvos atominį projektą. Jam taip pat rūpi ryšiai su Rusija, Ukraina ir Baltarusija, kuri nepratęsė ESBO įstaigos buvimo Minske.

Sausio 12-13 d. Vienoje vyko Lietuvos pirmininkavimo Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo organizacijai pradžios renginiai, o gruodžio mėnesį Vilniuje bus surengta ESBO Ministrų Tarybos sesija.

Visoms valstybėms rūpi pastovumas ir nusiginklavimas Europoje, bet kad visos valstybės vykdytų įsipareigojimus ESBO, tai Lietuvos Užsienio ministro A. Ažubalio pareigos.

S. Tūbėnas

valstybės reikalų tvarkymo visumos. Tik veikdamos drauge įvairios partijos gali vykdyti politiką, reikšti valstybės siekių visumą. Jei politiką – valstybės reikalų tvarkymą – lygintume su upe, tai partijas turėtume lyginti su jos intakais. Čia pat derėtų pastebėti, kad nebrandžios demokratijos šalyse yra partijų (intakai), kurios tik teršia politiką (upę). Tokių „partijų“ pavyzdžiai Lietuvoje: Rusų sąjunga, Lenkų rinkimų akcija, Moterų, Gyvenimo logikos ir kitos (tarp jų Darbo) partijos. Daugumai partijų būdingas netikrumas, imitacija. Iš tikrųjų jos tėra grupės, kurias vienija ne valstybės kūrimo ir tvirtinimo idealas, o siauri klanų interesai. Jų programų rinkėjai politiniai analfabetai perskaityti nemoka, tačiau balsuoja pagal sukeltą masą emocijas ir įvaizdį, o ne pagal tikrąjį vaizdą.

Demokratinėje valstybėje politinė veikla jokiose valstybinėse institucijose, visuomeninėse organizacijose, Bažnyčioje nedraudžiama, neribojama. Iš tikrųjų, jei pilietis sodina medį valstybei gražinti, jei kunigas pamokslo doroviškai ugdo valstybės pilietį, jei savanoris eina ginti savo tėvynės, jie dalyvauja politikoje. Kartais tenka išgirsti iš dvasininkų, kad jų priedermė – sielovada, todėl Bažnyčia, būdama atskirta nuo valstybės, nuo politikos atsiri-boja. Taip kalbantieji klysta ir kitus klaidina: dvasininkai, kaip ir tikinčiųjų bendruomenė, kaip ir pati Bažnyčia, nuo valstybės nėra atskirti, veikia valstybėje, tik Bažnyčios valdymas yra atskirtas nuo valstybės valdymo. Doroviškai ugdydama pilietį, Bažnyčia pačiu aktyviausiu būdu dalyvauja politikoje, Bažnyčia daugeliu atvejų institucine parama arba protestu daro įtaką valstybės politikai. Milano kardinolas, buvęs kandidatas į popiežius Karl Maria Martini, išakmiai ragino Bažnyčią trauktis ne iš politikos, o iš jos šešėlio. Pats popiežius Jonas Paulius II parodė neišdildomą politinės veiklos pavyzdį, didžiulį poveikį pasaulinės politikos raidai.

Akibrokštu laikytinas pastaruoju metu nuskambėjęs Seimo narės Dalios Kuodytės pareiškimas dėl Bažnyčios hierarchų pažado viešinti politikus, kurių politinės nuostatos prasilenkia su doroje, jinai tai įvertino net šantažu („Ar Kryžiaus žygis prieš Seimo narius neprieštarauja Konstitucijai?“), *DELFI*, 2010-12-16). Pasirodo, Seimo narė iki šiol nesužinojo, kad politika yra valstybės reikalų tvarkymas, kuriame ne tik turi teisę, bet ir privalo dalyvauti kiekvienas sąmoningas pilietis, netikin-

(Nukelta į 4 psl.)

AFGANISTANO SAUGUMO KONTROLĖS PERDAVIMAS NEBUS VIENKARTINIS AKTAS

Afganistano saugumo kontrolės perdavimas vietos pareigūnams nebus vienkartinis aktas, pabrėžė Europos Sąjungos (ES) atstovas Vygaudas Ušackas.

„Vadovavimo perdavimas - tai nėra vienkartinis aktas, kaip senovėje būdavo įteikiamas raktas nuo miesto vartų. Tai bus procesas, kuris priklausys nuo realios situacijos konkrečioje provincijoje ar konkrečiame mieste”, - sakė V.Ušackas.

Tai jis sakė komentuodamas Afganistano prezidento Hamid Karzai pareiškimą, kad NATO pajėgos laipsnišką atsakomybės už saugumą perdavimo afganams procesą liepos mėnesį pradės septyniuose regionuose, tarp jų neramiuose miestuose šalies pietuose ir šiaurėje.

„Tai svarbus politinis pareiškimas, liudijantis, jog Afganistano valdžia perima vadovavimą saugumo pajėgoms Kabule, trijose provincijose ir trijuose kitų provincijų sostinėse. Tai iliustruoja didėjančius pačių afganų gebėjimus”, - kalbėjo V.Ušackas.

Kartu jis pabrėžė, kad „su vadovavimu ateina atsakomy-

bė ir pareiga užtikrinti gerą valdymą šalyje”.

Pasak diplomato, kuris prieš tapdamas ES ambasadoriumi Afganistane buvo Lietuvos užsienio reikalų ministras, ES yra įsipareigojusi „ilgam laikui” stiprinti Afganistano administracinius gebėjimus, per ES policijos misiją „Europol” didinti afganų policijos profesionalumą bei vystyti civilines policijos pajėgas, taip pat prisidėti prie politinio susitaikymo ir integracijos proceso šalies viduje.

„Svarbu užtikrinti, kad šis procesas ir toliau tęstųsi, ir perdavimas vadovavimui būtų nesugrižtamas, kad situacija neblogėtų”, - sakė diplomatas.

H.Karzai sakė, kad nuo liepos afganų pajėgos bus visiškai atsakingos už saugumo kontrolę palyginti ramiose Bamijano ir Pandžšero provincijose, vakariniame Herato mieste, sostinės Kabulo aplinkiniuose rajonuose, taip pat kai kuriuose Lagmano provincijos rajonuose.

Sąrašė taip pat yra šiaurėje esantis Mazari Šarifo miestas ir neramos pietinės Helmando provincijos sostinė Laškarga, laikoma Talibano citadele.

AGRESYVAUS NACIONALIZMO DAIGAI NETURI UŽAUGTI

Nesiliaujant kalboms dėl Kovo 11-ąją vykusių patriotiškai nusiteikusių jaunimo eitynių Vilniuje, prezidentė Dalia Grybauskaitė sako, kad tautiškumas turi būti skatinamas, bet rasizmas ir neapykanta kitokiems neturi dominuoti Lietuvos politikoje.

„Labai gerai, kad yra diskusijos, kad išsakomos įvairios nuomonės. Šias diskusijas vertinu kaip labai gerą ženklą - kad vis dėlto žmonės ir politikai susirūpinę, kad nacionalizmo ir tokio agresyvaus nacionalizmo, daigai neužaugtų ir kad Lietuva netaptų valstybe, kurią linksniuotų visas pasaulis. Iš tiesų tautiškumą ir patriotizmą būtina ugdyti, skatinti, ir labai džiaugiuosi, kad tokie jausmai išlieka, bet rasizmas ir neapy-

kanta kitaip manantiems ar kitiems neturi būti dominuojanti Lietuvos politinėje erdvėje”, - pirmadienį viešėdama Lietuvos nacionaliniame muziejuje žurnalistams sakė D. Grybauskaitė.

Eitynės per sostinės centrą Kovo 11-ąją jau tampa tradicija. Jose dalyvauja ir įvairioms subkultūroms priskiriami jaunuoliai, ir vyresnio amžiaus žmonės.

Šiais metais eitynėse dalyvavo ir Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) frakcijos Seime atstovas, tautininkas Kazimieras Uoka, primena *ELTA*.

Savaitgalį posėdžiavusi TS-LKD partijos taryba nusprendė partijos nariams neleisti dalyvauti renginiuose su šovinistiniais šūkiais.

POKARIO VAIZDAI NEPALIEKA IR SENATVĖJE

Panevėžio teisme nagrinėjama genocidu kaltinamo 79 metų Petro Janukėno baudžiamoji byla 81 metų panevėžietei Rozalijai Aldonai Vildzevičienei ir kitiems išdaviko aukų artimiesiems atgaivino tragiškus Lietuvos istorijai pokario prisiminimus, rašo „*Panevėžio rytas*”.

Prokurorai įtaria, kad prieš

60 metų tuomet 19-metis buvęs P. Janukėnas buvo užverbuotas sovietinio saugumo pareigūnų ir kartu su agentu Briedžiu (B. Ž.), mirusiu prieš 3 metus, padėjo Anykščių rajone nužudyti 4 partizanus bei dvi jiems talkinusias seseris.

Tarp žuvusių partizanų buvo ir R. A. Vildzevičienės 23 metų brolis A. Pakenis, turėjęs

Clevelando Rotary klubas šių metų „International Service Award” paskyrė Clevelando orkestro dirigentui Franz Welser-Most ir Clevelando orkestrui. Tai tarptautiniai ambasadoriai po visą pasaulį per muziką sklaidžia taiką bei garbę miestui. Premijos įteikimui vadovavo Ingrida Bublienė, LR Garbės generalinė konsulė ir šio klubo Garbės pirmininkė. Nuotraukoje iš kairės Gary Hanson, Clevelando orkestro vykdomasis direktorius, priėmęs premiją, Rick Pollack, Rotary klubo „International Service” komiteto pirmininkas, Ingrida Bublienė, LR Garbės generalinė konsulė, Arnie de la Porte, Olandijos Garbės konsulas. *VS nuotr.*

TURĖTŲ ATSISTATYDINTI „LIETUVOS DUJŲ” VADOVAS

Premjeras Andrius Kubilius mano, kad dėl netinkamo Lietuvos interesų atstovavimo derantis su Rusijos koncernu „Gazprom” turi atsistatydinti „Lietuvos dujų” vadovas Viktoras Valentukevičius.

Premjero pasiteiravus, ar buvo numatytas susitikimas su kovo 25 d. Lietuvoje besilankančia „Gazprom” delegacija, A. Kubilius teigė šio fakto labai žinąs. Kaip skelbia *delfi.lt*, Energetikos ministerijos atstovai kovo 25 d. susitiko deryboms su Rusijos dujų milžino „Gazprom” delegacija, vadovaujama „Lietuvos dujų” valdybos pirmininko ir „Gazprom” viceprezidento Valerijaus Golubevo.

„Mane informavo energetikos ministras, kad jie siūlo pradėti derėtis dėl kainų. Tai čia atsiliepiamas į mūsų raginimą elgtis pagal galiojančią sutartį. Ar bus elgiama iki galo - matysime. Visada esame atviri kalbėtis ir tartis, bet plačiau galėtų komentuoti energetikos ministras”, - žurnalistams sakė premjeras.

Paklaustas, ar turėtų atsistatydinti „Lietuvos dujų” vadovas, A. Kubilius teigė, kad pozicija yra išsakyta, ir jos bus toliau laikomasi. *ELTA*

Jūreivio slapyvardį.

Iš Anykščių rajono Niūronių kaimo kilęs P. Janukėnas šiuo metu gyvena Kaune, pateiktų kaltinimų jis nepripažįsta.

Apie partizanų žūtį 1951 metų pavasarį P. Janukėnas tikino sužinojęs tik iš žmonių kalbų.

(Atkelta iš 3 psl.) IŠ „TARYBINĖS...”

tysis, tikintysis, dvasiškis. Daliai Kuodytei tikrai nereikės neigti, „kad atsiras manančių, jog tai – kvietimas veikti.” Tikinčiųjų bendruomenė sovietmečiu ne tik nustumta, bet ir grandinėmis sukaustyta, skatino veikti. Atgavus nepriklausomybę, tikinčiųjų bendruomenės, kaip pilietinės visuomenės dalies neveiklumas prilygtų valstybės reikalų tvarkymo (politikos) ignoravimui, krikščioniškuoju požiūriu – dvigubai nuodėmei, nes bendruomenės narys per neveiklumą viešai demonstruoja apsilėidimą ir, nesiekdamas gėrio, skatina blogį.

Nuostatą šalintis politikos tarsi nešvaraus dalyko nuo pat pirmų nepriklausomybės atkūrimo dienų įvairiais būdais piršo buvę komunistiniai partneriai nomenklatūrininkai. Jie į politikos vietą statė kompetenciją valdyti, įgytą iš „demokratinio centralizmo”, kurio neatsisakė iki šių dienų. Deja, ir Pirmojoje Lietuvos Respublikoje tebuvo išugdytas pilietis, o pilietinė visuomenė formavosi tarp partizanų bei jų rėmėjų, kuri okupanto buvo fiziškai sunaikinta. Dabar nupilietinta žmonių masė lengvai mulkinama, ja manipuluojama, o, panaudojus pilkąsias, juodąsias viešųjų ryšių technologijas ir net moderniąją magiją, jau 20 metų demokratinių rinkimų būdu klanams prilygstantys dariniai valdo Lietuvą.

Nupilietinta visuomenė negali suformuoti atsvaros, kuri galėtų keisti padėtį. Apmaudu, kad padėtis negerėja, nes daugelis inteligentijos atstovų tiesiog abejingai tūno, o jauni potencialūs politikai traukiasi

iš Lietuvos, palikdami laisvą erdvę veikti seniesiems.

Tik penkioliktais nepriklausomybės metais prezidentas V. Adamkus atkreipė dėmesį į didžiausią trūkumą mūsų valstybėje – pilietinės visuomenės stoką. Ta proga sukurtas Pilietinės visuomenės institutas. Sveikintinas, nors pavėluotas dėmesys. Tačiau vienkartinis simbolinis dėmesys, menkos instituto pajėgos, patikimai galima tvirtinti, apčiuopiamų poslinkių pilietiškumo link neduoda. Reikalinga kitokia veikla, kitokio kelio pasirinkimas. Reikalinga visuotinė tautos talka. Į ją privalo jungtis šeima, mokykla, Bažnyčia, visuomeninės organizacijos, atskiri asmenys, valstybė.

Jau galime tvirtinti, kad skamba mūsų tautos ir jos valstybės išlikimo pavojaus varpas. Kas gresiančių valstybei pavojų akivaizdoje įstengs varpą talkai išsiūbuoti, kas įstengs paklupdytą, paniekintą, nupilietintą visuomenę prikelti, tas iš tikrųjų kurs ir tvirtins valstybę. Liaupsinami Valdovų rūmų statybos iniciatoriai ir jų statytojai bus pamiršti rytojaus dieną rūmus pastačius, tautos rūmo, valstybės būsto statytojai be liaupsių save įprasmins amžiams.

Laikas nelaukia. Priekyje – nelengvas, netrumpas, reikalaujantis pasiaukojimo – darbas. Tik išmokyta politinio raštingumo, tik iš klystkelių grąžinta į tikrųjų vertybių lauką buvusi „tarybinė liaudis” taps pilietine (*gal tautine, - red.*) lietuvių tauta. Ir tik tada Lietuva galės tvirtinti: aš čia gyva, saugi, laisva ir nepriklausoma valstybė.

Algimantas Zolubas

Antanas Gavelis (1940)

1941 m. rugsėjo 12 dieną Vidzgirys, netoli Alytaus, buvo sušaudyti Lazario Cvilingo tėvai. Būtų žuvę ir jisai, bet nualpo prieš pasigirstant šūviams ir įkrito į duobę... Tą dieną Vidzgirys vyko tikros skerdynės - čia buvo naikinami iš skirtingų vietų suvaryti žydai, iš tolimų vietovių atvežti karo belaisviai. Iki šiol niekas nežino tikslaus nužudytųjų skaičiaus. Į negilius griovius įkritusius kūnus apipildavo kalkėmis ir užberdavo žemėmis... Matyt, nuo aitraus kalkių kvapo paauglys atgavo sąmonę ir veikiau siaubo, nei instinkto genamas pasileido bėgti.

Kiek jis bėgo, nė pats nežinojo, kai pamatė pirmą trobą. Tai buvo Ūdrijos kaimas, už 14 kilometrų nuo Alytaus.

Tą pavakarę, motinai pa-

prašius, Genovaitė nubėgo į tvartą surinkti kiaušinių. Pamačiusi iš šieno kupetos kyšančią galvą, aiktelėjo ir sustingo apimta siaubo. Baisiai atrodė tas žmogus: purvinas, kruvinais drabužiais, aplipęs kalkėmis. Pašaukė tėvus, ir čia pat pradėjo svarstyti, ką toliau daryti. Gražė rankas Gaveliai, klausydamiesi vaikinuko pasakojimo apie patirtus baisumus. Negi at-

Genovaitė Gavelytė, Ūdrijos kaimas (1948)

stumsi tokį likimo nuskriaustą žmogų, - mąstė Stasys Gavelis. O kaipgi išsipareigojimai šeimai? Sūnus Antanas, neseniai baigęs mokslus, jau

dirbo girininku, visas gyvenimas prieš akis. Jaunesnioji Genovaitė, paauglė, jau gražėja... Gresiančio pavojaus šešėlis užtemdė visą tolimesnį jų likimą, bet Gaveliai neatsakė slapstyti našlaičio.

„Atsibasčiau pas S. Gavelį, kuris manęs visai nepažinojo, bet, supratęs reikalo esmę, mane priėmė ir slėpė savo namuose. Už slėpimą grėsė jam ir jo šeimai mirties bausmė...” - vėliau rašė Kauno Vandentiekio ir kanalizacijos tresto darbuotojas L. Cvilingas.

Nuo pat 1941-ųjų rugsėjo iki 1944-ųjų liepos 29 dienos, kai vokiečių okupantai pasitraukė iš Alytaus, šis nepriteklių iki šiol nepatyręs jaunuolis (Alytuje tėvai turėjo fabrikėlį, berniukas lankė gimnaziją) slapstėsi Gavelių ūkiniame pastate. Dvejus metus dešimt mėnesių ir septyniolika dienų kiekvieną naktį Jadvyga Gavelienė su dukra Genute nešdavo bėgliui maisto, su juo pasikalbėdavo.

O kai per kaimą ėjo sovietų kariai, Lazaris Cvilingas išėjo iš slėptuvės ir kartu su

Jadvyga ir Stasys Gaveliai po Sibiro tremties Ūdrijos kaime (1956).

jais nužygiavo į frontą. Po karo sugrįžęs apsigyveno Kaune, susitikdavo su savo gelbėtojais, bet 1948 metais Gaveliai buvo ištremti į Sibirą.

Sugrįžę iš tremties 1956 metais, Gaveliai savo troboje rado svetimus žmones. Liūdnas tai buvo sugrįžimas: savo žemėje šie žmonės pasijuto svetimi ir nereikalingi. Matyt, norėdamas kaip nors palengvinti sunkią savo gel-

bėtojo dalį, būtent 1956 metais L. Cvilingas parašė pažymą apie išsigelbėjimą.

„S. Gavelis išgelbėjo man gyvybę, - rašo L. Cvilingas, - vadovaudamasis tik humaniškumo principais. Aš jam jokių pinigų ar daiktų už tai nedaviau ir net negalėjau duoti, nes pats iš sušaudymo pabėgau apiplyšęs ir basas, nieko prie savęs neturėdamas”.

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos”.

PADEJUSI ITALIJAI LAIMĖTI DĖL NUKRYŽIUOTOJO, LIETUVA APGYNĖ PROTĖVIŲ TIKĖJIMĄ

Kartu su Italija apgynusi galimybę viešose vietose kabinti Nukryžiuotąjį Lietuvą apgynė savo protėvių tikėjimą. **Taip Europos žmogaus teisių teismo (EŽTT) Didžiosios kolegijos sprendimą, kuriuo paskelbta, jog privalomas kryžių kabinimas Italijos mokyklų klasėse nepažeidžia katalikybės neišpažįstančių vaikų teisių**, įvertino konservatorių parlamentaras Mantas Adomėnas. Rinkimų arba kovos retoriką pasitelkęs politikas šį sprendimą vadino pergale bei mūšio laimėjimu.

„Noriu pasveikinti, pasveikinti su pergale, kur įvyko po to, kai jau atrodė, kad viskas prarasta ir pralaimėta. Priešiškai balsai jau džiūgavo dėl savo laimėjimo, kai iš nevilties kilo pagunda mestis į kraštutinumą, tada netikėtai pasirodė, kad pergalę įmanoma laimėti. Ir aš kalbu ne apie savivaldos rinkimus, aš kalbu apie Europos žmogaus teisių teismo sprendimą, kad kryžius viešojoje vietoje nėra niekieno teisių pažeidimas”, - partijos tarybos posėdyje kalbėjo M. Adomėnas.

„Lietuva stojo į Italijos

pusę, dar svarbiau, Lietuva stojo ginti savo protėvių tikėjimo ir ne vienas iš čia esančių prisidėjo, kad tai įvyktų. Ir mes tą mūšį laimėjome. Tai parodė, kad Europa nėra beviltiškai susvetimėjęs regionas, kurį galima nurašyti, bet ten vyksta labai rimta ir atkakli kova dėl mūsų civilizacijos sielos”, - pridūrė politikas, nors nepatiksline, ar pagonybę išpažinusius pirmuosius valstybės kūrėjus jis laiko protėviais, ar ne.

Kaip žinoma, krikštą Lietuvos karalius Mindaugas priėmė 1251 m., vėliau nuo krikščionybės atsimetė, o pati Lietuvos didžioji kunigaikštystė (LDK) oficialiai buvo apkrikštyta 1387 m. Jogailos iniciatyva.

2008 m. Strasbūro teismas buvo nusprendęs, kad privalomas Nukryžiuotojo atvaizdo kabinimas Italijos valstybinėse mokyklose, gali trikdyti netikinčius ar kito tikėjimo vaikus bei paneigia tėvų teisę auklėti vaikus pagal savo įsitikinimus.

Italija kreipėsi į Lietuvą prašydama paramos apskundžiant EŽTT sprendimą.

Pasak M. Adomėno,

Strasbūro teismo sprendimas atskleidžia, kad Europoje vyksta labai svarbūs procesai, rimta ir atkakli kova dėl civilizacijos esmės, todėl Lietuva esą turėtų ne atmeti Europą, bet matyti ten vykstančios kovos dvasinį bei metafizinį matmenį.

„Tai yra klausimas mums, mūsų partijai, mūsų partijos vertybėms – kaip mes reaguosime? Ar mes judėsime radikalizmo ir atmetimo bei negatyvumo keliu, užsida rydami provinciniuose nacionalšovinizmo keliuose, ar suprasime, kad esme rimta europietiška partija”, - teigė politikas, užsimindamas ir apie partijos kolegų diskusijas, kuriomis svarstyta kolegų Kazimiero Uokos dalyvavimas radikalų eitynėse Kovo 11-ąją.

Eglė Samoškaitė, delfi.lt

SOVIETAU KUPIŠKYJE ĮSITVIRTINO AMŽIAMS?

Vos keliolika gatvių turinčiame Kupiškėje net trys jų iki šiol vadinamos sovietinių kolaborantų vardais. Stalino saulę į Lietuvą pargabenusio Liudo Giros, sovietų valdžią ginklų Aukštaitijoje diegusio stribo Petro Pajarskio ir bolševikų propagandininko Broniaus Žekonio pavardėmis vis dar puikuoja Kupiškis, rašo „Lietuvos žinios”.

Šių veikėjų garbei pavadintomis gatvėmis vaikstantys kupiškėnai LŽ prisipažino niekada nesusimąstę, kas buvo tie žmonės. Tačiau išeiviai iš šio nediduko miestelio teigia, kad Kupiškėje užsilikę sovietmečio reliktai jiems yra akibrokštas. Menininkas Romualdas Gudas LŽ teigė klausimą dėl apsciai žalos kraštui padariusių tarpukario veikėjų kėlęs vos atkūrus Lietuvos nepriklausomybę. „Tačiau praėjo 20 metų, o Kupiškis bolševikinio šleifo nesugeba atsikratyti”, - apgalvestavo R.Gudas. Jis drauge su

kitais Vilniaus kupiškėnų klubo atstovais surašė ir Kupiškio rajono savivaldybės merui Jonui Jaručiui išsiuntę petiją dėl šių gatvių pavadinimų keitimo.

Kupiškio rajono meras J.Jarutis LŽ patvirtino gavęs Vilniaus kupiškėnų klubo laišką. Jame prašoma pakeisti kai kurių Kupiškio gatvių pavadinimus. Tik iš šio laiško autorių meras tikino sužinojęs, kas tokie buvo P.Pajarskis ir B.Žekonis. Gimęs ir augęs Žemaitijoje, tik vėliau apsigyvenęs Kupiškėje J.Jarutis nesuko galvos dėl minėtų gatvių pavadinimų, jų netyrinėjo, nesidomėjo, kas buvo visi trys šie žmonės. Tik gavęs Vilniaus kupiškėnų kreipimąsi, meras tikino pavedęs šį reikalą išsiaiškinti istorikams. Jei paaiškės, kad asmenybės nėra to vertos, tikėtina, kad gatvių pavadinimai bus keičiami.

Sutvarkyti prez. Algirdo Mykolo Brazausko kapavietę Antakalnio kapinėse bus skirta 128 tūkst. litų. Šis darbas patikėtas Tado Balčiūno įmonei „Architektūros biuras”. Prezidento A.M.Brazausko atminimo įamžinimo komisija rekomendavo Kultūros ministerijai kreiptis į Finansų ministeriją dėl finansavimo skyrimo.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAISVAMANODŽIŲ ĮVYKIMAS
LIETUVOS KATALIKŲ KONGRESAS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENI
METAMS - \$130.00**

„PASAULIO LIETUVIS” KYLA NAUJAM GYVENIMUI

Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje kovo 22 dieną vyko žurnalo „Pasaulio lietuvis” naujo sumanymo pristatymas.

Renginį vedė Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius **Arvydas Daunoravičius**, sveikinimo žodį tarė Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis.

Naująją žurnalo idėją pristatė Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Kęstas Pikūnas, perimantis „Pasaulio lietuvių” leidybos reikalus.

Naujoji redakcija sieks tęsti ilgametės „Pasaulio lietuvių” tradicijas ir išlaikyti žurnalo reikšmingumą lietuvių bendruomenei pasaulyje, taip pat padaryti leidinį aktualų ne tik tautiečiams užsienyje, bet ir gyvenantiems Lietuvoje.

Pagal išgailes remdama užsienio lietuvių žiniasklaidą, Lietuvos užsienio reikalų ministerija siekia padėti įvairiuose pasaulio kraštuose esantiems lietuviams puoselėti tautinį tapatumą ir lietuvių kalbą, susitelkti į bendruomenės ir organizuoti lituanistinį švietimą.

Kaip užsienio lietuvių žurnalo „Pasaulio lietuvis” naujos koncepcijos pristatyme kovo 22 dieną sakė URM Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius, žiniasklaida yra svarus Lietuvos diasporos bendruomeniškumo ir visuomeniškumo veiksnys.

„Lietuviškas spausdintas žodis visada buvo ypatingos svarbos kintamasis sudėtingoje tautinio tapatumo išsaugojimo užsienyje lygtyje, todėl džiaugiamės, kad šiandien galime prisidėti prie naujos „Pasaulio lietuvių” koncepcijos pristatymo”, – renginyje URM sakė A. Daunoravičius.

Nuo 1963 metų Pasaulio lietuvių bendruomenės leidžiamo žurnalo „Pasaulio lietuvis” misija – puoselėti lietuvių bendruomeniškumą, pilietiškumą, išlaikyti ir stiprinti užsienio lietuvių ryšius su Lietuva, nušviesti įvairių kartų pasaulio lietuvių ir įvairių lietuvių bendruomenių veiklą.

Žurnalo leidybos reikalus perimantis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Kęstas Pikūnas sakė, kad atnaujinto leidinio tikslas bus prista-

Nuotraukoje iš kairės: Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Kęstas Pikūnas, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis ir Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Arvydas Daunoravičius. **LR URM nuotr.**

tyti neišgalvotą ir neišpustą pasaulio lietuvių bendruomenės gyvenimą, suteikti galimybę suprasti dažnai iškreiptą pasaulio lietuvių sąvoką ir Globalios Lietuvos kūrimo svarbą.

Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis pabrėžė išskirtinę leidinio reikšmę telkiant skirtingų kraštų lietuvių bendruomenės bendram tikslui – lietuviybės puoselėjimui užsienyje.

Atnaujintas „Pasaulio lietuvis” bus leidžiamas Lietuvoje. **LR URM inf.**

MINISTRO UŽUOJAUTA

Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis kovo 25 dieną pareiškė užuojautą dėl ilgamečio **Lietuvos generalinio garbės konsulo Toronte Hario Lapo mirties**.

„Labai nuliūdino žinia dėl H.Lapo mirties. Skaudžią netekties valandą reiškiau nuširdžią užuojautą šeimai ir artimiesiems”, – rašoma ministro laiške velionio artimiesiems.

Kovo 23 dieną Kanados Toronto mieste miręs H.Lapas buvo iškilas lietuvių išeivijos

Kanadoje veikėjas ir gimtosios šalies patriotas. H.Lapas Lietuvos generalinio garbės konsulo Toronte pareigas ėjo nuo pirmųjų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo metų iki 2004-ųjų. Jis daug prisidėjo prie Lietuvos ir Kanados santykių ir ryšių plėtojimo. Lietuvai siekiant narystės NATO, Kanadoje jis skleidė informaciją apie Lietuvos strateginius tikslus ir jos laimėjimus.

LR URM inf.

PAŽINKIME LIETUVOS KARDINOLĄ „MANE KUNIGYSTEI RENGĖ SKAUTŲ TARNYSTĖ ŽMONĖMS”

Kalbino Andrius Navickas ir kun. Kęstutis Dvareckas, bernardinai.lt

Kardinolas A. J. Bačkis

Kovo 19 d. buvo penkiasdešimt metų, kai Vilniaus arkivyskupas kardinolas Audrys Juozas Bačkis tapo kunigu. Ta proga siūlome pokalbį su Ganytoju, kuriame susitelkiame ne tiek į dabartines jo pareigas, kiek į kunigystės kelią, kuris driekėsi per daugybę valstybių ir galiausiai atvedė į Lietuvą.

Kelias į kunigystę

Gimėte Kaune, tačiau būdamas tik dvejų metų buvote nublokštas į Prancūziją, kuri garsėja priešišku religijai. Ar vaikystėje teko šį priešišumą pajusti? Kaip

I.

atpažinote, kad esate kviečiamas į kunigystę?

Nors Prancūzija iš tiesų yra religijai priešiška dvasia persmelkta valstybė, tačiau pirmoji aplinka, kurioje auga ir formuojasi žmogus – tai jo šeima. Todėl galiu sakyti, kad augau labai palankioje tikėjimui, katalikiškoje aplinkoje. Tėvai buvo katalikai, religinis gyvenimas jiems buvo labai svarbus. Tėveliai rūpinosi mano vertybiniu ugdymu, leido mane į katalikišką mokyklą.

Tikrai negaliu sakyti, kad pašaukimas kunigystei man buvo koks nors akimirkos nušvitimas – jis atėjo iš vaikystės ir vis brendo. Vaikystėje man patikdavo eiti į bažnyčią, patarnauti Mišioms. Visas liturginis gyvenimas, bažnytinė aplinka man buvo labai artima.

Kiek vėliau, paauglystėje, mintį tapti kunigu kuriam laikui buvau apleidęs ir ketinau rinktis kurią nors pasaulietinę profesiją. Tačiau iš katalikiškos aplinkos nebuvau iškritęs, ir čia man labai svarbus buvo katalikiškas skautų judėjimas, kuriam priklausiau. Tai buvo galimybė bendrauti ir padėti žmonėms, patekusiems į bėdą.

Nuo skautystės man išliko gyvas tarnystės stokojančiams troškimas. Net kai galvojau apie pasaulietinę profesiją, man svarbiausia buvo – ar galėsiu padėti žmonėms?

Kai po katalikiškos mokyklos perėjau į universitetą, patyriau savotišką kultūrinį šoką. Tiek šeima, tiek mokykla man buvo aplinka, persmelkta tikėjimo, o universitete vyravo tikėjimui priešiškos nuostatos, kai studentai tiesiog bijojo prisipažinti, kad yra tikintys.

Mane šis susidūrimas su religijai priešiška aplinka privertė susimąstyti ir net savotiškai paskatino plaukti prieš srovę. Norėjau padėti žmonėms, tačiau taip pat man svarbu buvo išlaikyti tikėjimą ir meilę Dievui.

Tai buvo apmąstymų ir tylios maldos laikotarpis. Dažnai pasiimdavau Šventąjį Raštą ir eidavau tyliai pabūti prie Švč. Sakramento, aplankyti Švenčiausiosios Mergelės Marijos šventovės. Galiausiai priėmiau sprendimą stoti į seminariją ir tapti kunigu. Tai buvo visiškai savarankiškas apsisprendimas. Tėveliai gal ir nujautė, jog toks apsisprendimas bręsta, tačiau tikrai nežinojo, kol aš vieną dieną jiems pranešiau, jog po poros mėnesių stoju į seminariją.

Mama, tai išgirdusi, pasakė, kad, kai buvau mažas, kai dar buvome Lietuvoje, mane buvo paaukojusi Dievo Motinai, tai dabar Marija esą mane savo artumon ir pasiima.

Tėtis santūriai, bet širdyje palankiai šią žinią išklausė.

Viską savarankiškai su tvarkiau: dokumentus padaviau, stipendiją iš vyskupijos išsirūpinau. Gera pamenu, kai pirmą kartą susitikau su seminarijos rektoriumi, jis paklausė: „Ko tu čia atėjai? Jei nori tarnauti Dievui, eik į kontempliatyvų vienuolyną, jei nori tarnauti žmonėms – tapk socialiniu darbuotoju.” Atsakiau, kad labai noriu suderinti ir viena, ir kita. Sakiau, jog man labai brangus mano tikėjimas ir noriu jį skelbti, taip pat noriu siekti, kad pasaulis būtų geresnis ir gražesnis.

Sakote, kad sprendimą tapti kunigu priėmėte savarankiškai, tačiau gal Jūsų aplinkoje buvo žmonių, kurie suteikė tam postūmį?

Mane kunigystei rengė skautų tarnystė žmonėms. Pamenu, kai keletą metų iš eilės per Didžiąją savaitę važiuodavom pas kunigą ir jam padėdavome pasirengti Velykoms. Lankydavome žmones, surengdavome išpūdingus Kryžiaus kelius, iškilingai švėsdavome Velykas, o po jų vykdavo džiugus koncertas. *Visa tai darydavo mūsų skautų grupė.*

Kaip ir minėjau, negaliu sakyti, kad buvo koks nors išskirtinis įvykis ar akimirka, po kurios galutinai apsisprendžiau. Norėjau sujungti du man svarbius dalykus: maldą ir tarnystę žmonėms.

Didelės įtakos turėjo ir

kunigų darbininkų pavyzdys. Tai toks kunigų, kurie eidavo į žmones, įsidarbindavo ir būdavo kartu su stokojančiais, neturtingaisiais, sąjūdis, kurio atstovus pažinojau ir su jais bendravau. Man tai buvo savotiškas idealas: tarnauti žmonėms, būti arti jų, dalytis jų gyvenimu. Šių kunigų tarnystė buvo galimybė geriau suprasti tuos, kurie paliko Bažnyčią, nutolo nuo tikėjimo, ir prieiti prie jų.

Niekada nesigailėjote tokio apsisprendimo?

Kiekvieno žmogaus gyvenime būna abejonių, sunkių periodų, tačiau man labai svarbi pati ištikimybė įsipareigojimui, kurį priimu.

Su skautais eidavome pas gatvės vaikus, su jais rinkdavomės kas savaitę parapijoje. Pradžioje mūsų, skautų, pasiryžusių bendrauti su gatvės vaikais, buvo visa grupė. Tačiau paskutiniaisiais metais aš buvau likęs vienas. Tai buvo labai sunku, nes reikėdavo bendrauti su 40–50 gatvės vaikėzų, tačiau išlaikiau iki pat seminarijos. Paskui labai nudžiugau, kai jau įstojęs į seminariją mačiau, kad keturi jaunuoliai atėjo į mano vietą – tarnystę su gatvės vaikais. Tai tarsi tebuvo nedidelis įsipareigojimas: pabendrauti su jais, pažaisti, kokį filmą parodyti. Tačiau man visą laiką atrodė, kad ištikimybė mažuose dalykuose yra ne mažiau svarbi, kaip ištikimybė dideliuose.

(Bus daugiau)

LE MONT, IL

KOJOMIS ŽEMĖS NESIEKIAU

Gegužės 7 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių Jaunimo rūmų salėje (Lemont, IL) vyks koncertas „Kojomis žemės nesiekiau“. Koncertą rengia Lietuvių tautinių šokių ansamblis „Grandis“. Antroje koncerto dalyje, skirtoje choreografės a.a. Tamaros Kalibataitės atminimui, su „Grandim“ dalyvaus šokių grupės iš Čikagos apylin-

kių („Spindulys“, „Suktinis“, „Laumė“, ir „Lietuvos vyčiai“), Cleveland („Švyturys“), ir Toronto (Gintaras). Iš viso daugiau nei 240 šokėjų.

Pradžia 6 val. v. Po koncerto, kviečiame į šventišką vakarienę ir šokius. Iš anksto rezervuokite savo vietas į koncertą ir į vakarienę! Kreipkitės į Žibutę Pranckevičienę: zibi@voras.com; tel. 630-257-0153 arba Liną Žliobienę: Izlioba@aol.com; tel. 630-660-8218.

„Grandis“, inf.

ČIURLIONIO MENO PARODA

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio šimtosioms metinėms paminėti „Čiurlionio“ galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje, vyksta mūsų žymiojo kūrėjo paroda iki balandžio 8 dienos. Tą kilnojamą parodą parengė Lietuvos užsienio reikalų ministerija ir „M. K. Čiurlionio“ dailės muziejus.

Jo kai kurie kūriniai ir istorinės nuotraukos sumaniai paruoštos ant ilgų specialių popieriaus juostų su paaiškinimais ir anglų kalba. Visos reprodukcijos kruopščiai atliktos – verta jas pamatyti ir tiems, kurie negalėjo atvykti kovo 18 d.

Parodą įvadiniu žodžiu pradėjo „Čiurlionio“ galerijos direktorė Laima Apanavičienė

ir pakvietė aktorę Audrę Budrytę-Nakienę ir pianistę Frances Covalesky atlikti meninę programą. Aktorė skaitė M. K. Čiurlionio laiškus žmonai Sofijai Kymantaitei. Lietuvių kilmės pianistė skambino F. Chopin, M. de Falla, F. Liszt kūrinius. Ir tik tris trumpus M. K. Čiurlionio kūrinius. Gausūs klausytojai norėjo išgirsti daugiau mūsų menininko kūrinių – juose jaučiame kažką artimo savo dvasiai.

Klausytojai sustoję dėkojo žodžio ir muzikos menininkėms ir teikė gėles. Tokio vakaro Čikagoje seniai nebuvo. Daugelis prašė direktorę Laimą Apanavičienę, kad panašių kultūrinių vakarų su-ruoštų daugiau.

VR

CHICAGO, IL

Dr. Jonas Jasaitis, Šiaulių universiteto Kaimo plėtros tyrimų centro direktorius, buvęs „Dirvos“ redaktorius rašo: „Priimkite mano nuoširdžiausią ir giliausią užuojautą. Į amžinybę išėjo vienas iš didžiausių lietuvių tautos patriotų, ypatingai nuoširdus žmogus Eugenijus Bartkus, su kuriuo visada galėdavome pasitarti. Tikiu, kad Jo šviesus atminimas niekada neišblės iš tautos atminties. Nuoširdžiai užjaučiu jo žmoną Danguolę, dukrą, prof. Vivą ir kitus artimuosius. Kartu su Jumis

labai skaudžiai išgyvenu šią netektį.

Rašytojos Alės Rūtos pagerbimo šventė balandžio 17 d.t sekmadienį, 1 val. p. p. **Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre** (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636).

Programoje: poetės Eglės Juodvalkės paskaita apie rašytojos kūrybą; profesorius, dramaturgo, režisieriaus Kęstučio Nako, Alės Rūtos brolio sūnaus, sukurtas filmas ir prisiminimai apie tetą.

Programai vadovaus aktorė Audrė Budrytė-Nakienė.

Per Lietuvos ambasadoriaus JAV Žygimanto Pavilionio vizitą Los Angeles gimusi idėja pristatyti Kauną didžiausioje turizmo parodoje JAV Vakarų pakrantėje „Travel Show“ buvo įgyvendinta kovo 19-20 dienomis. Antrąjį pagal dydį Lietuvos miestą parodoje pristatė Lietuvos garbės konsulė JAV Kalifornijos valstijoje Daiva Valerija Čekanauskas-Navarrette. Nuotraukoje iš kairės: Edvardas Kubilinskas, Sigita Barysienė, Povilas Trimakas ir Lietuvos Garbės konsulė Daiva Čekanauskaitė Navarrette. **LR URM nuotr.**

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ VIENYBĖS ŠVENTĖ

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės minėjime Čikagoje įvyko ekumeninės pamaldos kovo 13 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos iš Lemonto ir Tėvų Jėzuitų koplyčios Čikagoje tikintieji su jų kunigais ir choralais, kuriems dirigavo Loreta Meištininkienė, Darius Polikaitis, Jūratė Grabliauskenė, Jūratė Lukminienė, Algimantas Barniškis, Vilma Meilutytė, Helmut Stefan. Solo „Pie Jesu“ giedojo Genovaitė Bigenytė, akompanavo Jūratė Lukminienė. Vargonininkė – Loreta Meištininkienė. Muzikinis vadovas – Darius Polikaitis. Liturginių apeigų organizatorius – Juozas Polikaitis.

Literatūrinę popietę rengia ir visus gausiai dalyvauti kviečia Lietuvių rašytojų draugija.

Balandžio 4 dieną, pirmadienį, 3 val. p. p. University of Illinois at Chicago (UIC) Student Center East Cardinal Room (750 S Halsted St. Chicago, IL 60607) įvyks naujai paskirto PLB lituanistikos katedros vedėjo **prof. Giedriaus Subačiaus** inauguracija.

Renginio metu naujam vedėjui bus įteiktas medalis, o prof. G. Subačius pasakys inauguracinę kalbą. **UIC inf.**

Nekalto Prasidėjimo parapijos, Šv. Antano Katalikų parapijos iš Cicero, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos, Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos iš Lemonto ir Tėvų Jėzuitų koplyčios Čikagoje tikintieji su jų kunigais ir choralais, kuriems dirigavo Loreta Meištininkienė, Darius Polikaitis, Jūratė Grabliauskenė, Jūratė Lukminienė, Algimantas Barniškis, Vilma Meilutytė, Helmut Stefan. Solo „Pie Jesu“ giedojo Genovaitė Bigenytė, akompanavo Jūratė Lukminienė. Vargonininkė – Loreta Meištininkienė. Muzikinis vadovas – Darius Polikaitis. Liturginių apeigų organizatorius – Juozas Polikaitis.

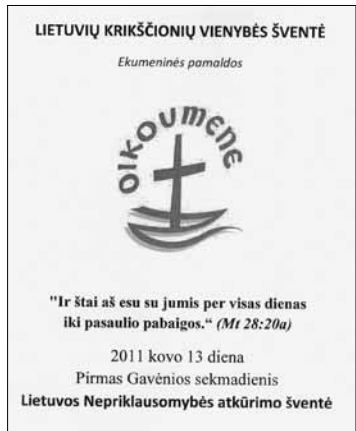
Senojo Testamento ištrauką skaitė Arvydas Bagdonas, laišką – Živilė Šilgalienė, Evangeliją – diakonas Vitas Paškauskas. Pamokslą sakė diakonė Erika Dilytė-Brooks.

Ižangos procesijoje buvo nešamos lietuvių organizacijų vėliavos, kryžių nešė Lietuvių katalikų federacijos atstovas Algis Kazlauskas, šventąjį raštą – Tėviškės liuteronų parapijos atstovė Irena Kleinaitytė, Taikos liepsną – Jūros skautininkė Onutė Savickienė, vėliavą – moksleiviai ateitininkai Vija Kasniūtė ir Tomas Čyvas.

Pamaldose dalyvavo Evangelikų reformatų kun. diakonė Erika Dilytė-Brooks, Evangelikų liuteronų kun. Liudas Miliauskas, Ziono evangelikų liuteronų kun. dr. Valdas Aušra, Šv. Antano parapijos kun. dr. Kęstutis Trimakas, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas Jaunius Kelpšas, Palaimintojo Jurgio

Matulaičio misijos vadovas kun. Antanas Saulaitis, SJ, Tėvų Jėzuitų atstovas kun. Antanas Gražulis, SJ.

Jungtinis choras pradėjo su giesme „Dieve Tėve danguje“. Vėliau atliko Leonido Abariaus „Kyrie“, Jacques Berthier „Giedokit visos tautos“, nežinomo muziko „O, Dieve, sergėk Tėvų žemę“, Leonido Abariaus „Pslamę“ ir Juozo Naujalio „Lietuva brangi“. Tarp chorų giesmių kunigai skaitė pasirinktas maldas. Buvo kalbamas Tikėjimo išpažinimas, Krikščionių vienybės litanija, Viešpaties malda „Tėve mūsų“.

Ekumeninių pamaldų pabaigoje vienybės tema žodį tarė Lietuvos Respublikos Generalinė konsulė Skaistė Aniulienė ir po to giedamas Tautos himnas ir pabaigai Kondrado Kavecko „O Kristau, pasaulio valdove“.

Pamaldose dalyvavo ir ilgametis šios parapijos klebonas prelatas Jonas Kuzinskas.

Po pamaldų šios parapijos dabartinis šeimininkas kun. Jaunius Kelpšas visus pakvietė vaišėms į parapijos salę, kurioje tikintieji nebetilpo prie stalų, daugeliui teko stovėti.

Atrodo, kad ekumeninės pamaldos daugeliui ne tik patiko, bet ir paliko gilų krikščioniškosios vienybės įspūdį.

VR

„Ateities“ žurnalo ir Ateitininkijos šimtmečiui paminėti įvyks
Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio

DAINAVOS KONCERTAS

Clevelande,

Šv. Kazimiero parapijos salėje,
šeštadienį, balandžio 9 d., 7:00 val. vak.

Po koncerto vaišės ir šokiai jaunimui

Bilietai po \$20 ir \$15 parapijos svetainėje ir prie įėjimo.
Iki 18 metų – veltui.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Vyriausybė turi kelti grėsmės dėl Lietuvos pasienyje, Baltarusijoje ir Rusijos Karaliaučiaus srityje, planuojamų statyti atominių elektrinių, klausimą Europos Sąjungos (ES) institucijose, sako europarlamentaras Vytautas Landsbergis. Anot jo, tokių elektrinių statybos Baltarusijoje ir Karaliaučiaus srityje yra grėsmingos Neries ir Nemuno baseinui su Kuršių mariomis, o katastrofos atveju - ir Lietuvos egzistavimui. Rusija ir Baltarusija pasirašė tarpvyriausbinį susitarimą dėl bendradarbiavimo, stant atominę jėgainę Baltarusijoje. Ją Baltarusija planuoja statyti maždaug už 50 kilometrų nuo Vilniaus. Rusija Baltijos atominę elektrinę stato su Lietuva besiribojančioje Karaliaučiaus srityje.

Kovo 15 d. Lietuvai perduotas Lietuvos diplomato Igno Šečiniaus archyvas. Archyvą Lietuvos premjerui Andriui Kubiliui perdavė Vilniuje viešintis Švedijos ministras pirmininkas Fredrik Reinfeldt. Švedijos premjeras ceremonijos metu sakė, jog nuo to laiko, kai Lietuva atgavo nepriklausomybę, Lietuvos ir Švedijos diplomatinis bendradarbiavimas buvo vaisingas, pasistūmėta politinių ir ekonominių santykių srityse.

Kovo 16 d. Europos Parlamento Aplinkos visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto posėdyje EP narė Radvilė Morkūnaitė atkreipė Europos energetikos komisaro Guenther Oettinger dėmesį į būtinybę Europos Sąjungai susirūpinti, kas vyksta prie ES išorinių sienų ir solidariai reikalauti, kad Rusija ir Baltarusija, įgyvendindamos atominius projektus, laikytųsi aukščiausių tarptautinių branduolinės saugos standartų bei visų tarptautinių konvencijų reikalavimų. „Baltarusija ruošiasi statyti atominę elektrinę vos už 50 kilometrų nuo Lietuvos sostinės Vilniaus. Rusija - rengiasi statyti atominę elektrinę Karaliaučiuje. Lietuvai abu projektai kelia ypatingą susirūpinimą, kadangi jų įgyvendinimui trūksta skaidrumo ir informacijos, kaip to reikalauja ESPOO konvencija”, - sakė Europos Parlamento narė.

Kovo 22–23 d. Baltijos šalyse aštuntą kartą vyko NATO sąjungininkų oro pajėgų vadavietės Ramšteine rengiama Baltijos šalių karinių oro pajėgų treniruotė BRTE VIII (angl. Baltic Region Training Event). Pirmą kartą nuo 2008 metų rengiamoje treniruotėje dalyvavo Švedijos karališkosios oro pajėgos. Per treniruotę NATO ir Švedijos oro erdvės kontrolės valdybos, koordinuodamos savo veiksmus, suteikė būtiną paramą neidentifikuotiems ar problemų su ryšio priemonėmis turinčiais orlaiviais. Treniruotėje dalyvavo šiuo metu Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose dislokuoti NATO greito reagavimo oro policijos misiją Baltijos šalyse atliekantys vokiečių naikintuvai F-4 „Phantom” ir Karališkųjų Švedijos oro pajėgų naikintuvai JAS-39 „Gripen”. Pagal pratybų scenarijų Lietuvos karinių oro pajėgų transporto lėktuvas C-27 „Spartan” imitavo ryšį virš Baltijos jūros praradusį orlaivį.

Lenkų situacija Lietuvoje vertinama neadekvačiai, o lietuvių švietimo padėtis Lenkijoje blogėja. Lietuvos užsienio reikalų ministerija (URM) pareiškė, kad ją stebina „neadekvatus” Lietuvoje gyvenančios lenkų tautinės mažumos situacijos vertinimas, kurį pateikia Lenkijos pareigūnai. Taip Lietuvos pareigūnai reagavo į Lenkijos užsienio reikalų ministerijos kaltinimą, esą praėjusią savaitę Lietuvos Seimo priimta nauja Švietimo įstatymo redakcija, kuria išplėstas dėstymas lietuvių kalba tautinių mažumų mokyklose, gali lemti prievartinę lenkų bendruomenės Lietuvoje asimiliaciją ir galimai pažeidžia dvišalę sutartį.

Lietuvos nuolatinis atstovas Jungtinėse Tautose ambasadorius Dalius Čekuolis kovo 24 dieną Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus tarnybai įteikė Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų ratifikavimo dokumentus. Lietuva tapo 55-ąja prie šios konvencijos prisijungusia šalimi.

Lietuvos ambasada Japonijoje, atsižvelgdama į Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos rekomendaciją pradėti profilaktinį kalio jodido naudojimą esantiems teritorijoje 250 km spinduliu apie Fukušimos I-ąją atominę elektrinę, pradeda kalio jodido preparato dalinimą Lietuvos piliečiams, esantiems šioje teritorijoje. Taip pat rekomenduojama sekti vietos institucijų nurodymus dėl analogiško preparato naudojimo. „Japoniją nuniokojus žemės drebėjimui ir cunamiui, įvykus incidentams branduolinėse jėgainėse, Lietuvos ambasada susisieikė ir palaiko ryšį su daugiau kaip 150 Lietuvos piliečių šioje šalyje. Diplomatai informaciją teikia visą parą. Padarysime viską, kad būtų pasirūpinta kiekvienu, kuris kreipsis pagalbos”, – sako Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. Ambasada Lietuvos piliečiams siūlė įvairias galimybes išvykti - tiek į šalies pietus, tiek iš šalies. Turimomis žiniomis, iš Japonijos išvyko 45 Lietuvos piliečiai, iš jų trys - tarpininkaujant ambasadai specialiuoju Ispanijos vyriausybės lėktuvu. Trims galiojančių kelionės dokumentų neturėjusiems piliečiams buvo išduoti asmens grįžimo pažymėjimai, skirti kelinei į Lietuvą.

LRT, ELTA, LR URM

Pirmą kartą Kazachstane įvyko Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos viršūnių konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė ir pirmininkavo plenariniam posėdžiui gruodžio 2 d. Šiais metais ESBO pirmininkauja Lietuvos Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis. Prezidentė atvyksta į viršūnių posėdį Astanoje. Jos kalbos klausėsi Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Ban Ki Moon, JAV sekretorė Hillary Clinton, Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Rusijos prez. Dimitrij Medvedev, Kirgizijos prez. Roza Otumbajeva, Azerbaidžano prez. Ilhan Alijev ir visi 56 valstybių delegacijų atstovai.

ATSAKYMAS VARŠUVAI

Lenkijai galima kelti klausimus dėl tautinių mažumų asimiliacijos, kovo 25 d. pareiškė Lietuvos švietimo ir mokslo ministras, atmesdamas Varšuvos priekaištus Lietuvai dėl permmainų švietimo srityje.

Tuo metu europarlamentaras Vytautas Landsbergis sakė, kad, jo nuomone, neteisingais šiurkščiais kaltinimais Radoslawo Sikorskio vadovaujama Lenkijos užsienio reikalų ministerija „įsivarė save į kampą”.

„Jeigu mūsų kaimynai lenkai mėgina formuluoti klausimą mūsų nacionaliniu mastu priimtų sprendimų kaip žingsnius, kurie yra nukreipti į asimiliaciją, ar netiktų tokiu atveju komentaras - ar Lenkijoje tokia pati dešimtmečiais taikoma praktika neleisti mums teigti, kad jau ne vieneri metai Lenkijoje vykdoma lietuvių ir kitų tautinių mažumų asimiliacija, nes tie dalykai jau ne vieni metai yra įgyvendinti Lenkijoje”, - Lietuvos radiui sakė švietimo ir mokslo ministras Gintaras Steponavičius. Ministras pabrėžė, kad permainos švietimo srityje Lietuvoje vykdomos nuosaikiai, o ne radikalai. Jis teigė siūlęs kolegai Lenkijoje aktualius klausimus aptarti tą pačią dieną aplankius lietuviškas mokyklas Lenkijoje ir lenkiškas Lietuvoje, kad „būtų mažiau žvelgimo iš aukštos didesnės valstybės varpinės”, tačiau atsakymo nesulaukė.

„Mano supratimu, būtų geriausias sprendimas ap-

silankyti kartu lietuviškose mokyklose Lenkijoje ir lenkiškose Lietuvoje, ir tada būtume galėję kalbėti labiau argumentų, o ne politinių pareiškimų kalba”, - kovo 25 d. kalbėjo G.Steponavičius.

Lietuvos lenkų sąjunga ir kai kurie Lenkijos politikai piktinasi nuostatomis, kurios keičia ligšiolinę tvarką, kai apie 90 proc. dalykų tautinių mažumų mokyklose mokoma tautinės mažumos, o ne valstybine lietuvių kalba.

Lietuvos Seimas praėjusią savaitę priėmė įstatymo pataisas, kurios numato, kad tautinių mažumų mokyklose Lietuvoje pamokos lietuvių kalba vyks, kai bus dėstomos temos iš Lietuvos istorijos ir geografijos, pasaulio pažinimo, mokoma pilietiškumo pagrindų.

Toje pat radijo laidoje „Akiračiai” kalbėjęs ilgametis konservatorių vadovas V.Landsbergis sakė, kad „Lenkijos URM su ministru priešaky įsivarė save į kampą labai šiurkščiais spaudimais ir grasinimais, kad santykiai sugrius, kad niekada neatvažiuos į Vilnių”.

„Galbūt jie ir nebepuls daugiau. Net nepalanki Lenkijos spauda gana ramiai konstatavo - dabar lenkų mokyklose bus daugiau lietuvių kalbos. Ir tai neatrodė kaip tragedija, kad bus daugiau lietuvių kalbos ir kad geriau išmoks vaikai lietuviškai. Bet ta senoji pono Sikorskio linija, matyt, nenori nurimti...”, - kalbėjo politikas.

V.Landsbergis nusistebėjo,

kad Lietuvai priekaištaujama, esą ji nesilaiko išpareigojimo nebloginti teisių. „Apie kokias teises eina kalba? Teisę neleisti vaikams geriau išmokti valstybinę kalbą? Pasidaro kažkokia nesąmone. Yra švietimas, tautinių mažumų mokyklos, ir jokių teisių niekas nepažeidžia. O tai, kad ten buvo tokia tvarka, kuri buvo diskriminuojanti tuos mokinius, kad jie turėjo mažiau galimybių išmokti gerai valstybinę kalbą, įsijungti į visuomenės gyvenimą, daryti karjeras - tai irgi faktas”, - sakė V.Landsbergis.

„Tai, kad Lietuva savo piliečiais, savo piliečių vaikais pagaliau pasirūpino, tikrai nėra jokio bloginimo ar puolimo”, - pridūrė politikas. „Pagalvokime - mokyklose daugiau lietuvių kalbos. Ką tai pablogino? Endeikišką izoliacinę programą laikyti juos kažkaip labiau atskirtus nuo lietuviškos visuomenės? Pablogino uždaramą? To uždaramo tikrai nereikia garbinti. Įstatymas tikrai pagerina vaikų ir jaunimo pasirengimą gyvenimui, ir pirmiausia Lietuvoje”, - sakė V.Landsbergis. Anot jo, kai kurie lenkų politikai „pasirinko kelią save išaukštinti, o lietuvius žeminti”, bet tai turėtų praėti.

Lenkijos užsienio reikalų ministerija neseniai pareiškė, kad Švietimo įstatymo pataisos, kuriomis plečiamas dėstymas lietuvių kalba tautinių mažumų mokyklose, gali lemti prievartinę lenkų bendruomenės Lietuvoje asimiliaciją.

bernardinai.lt

Justinas Marcinkevičius

1946-IEJI

1.

SARGYBOJE

Naktim į gryčių miškas veržias
sulytas, purvinas ir ima guostis.
Autus džiovina Ažuolas ir Beržas,
ant šautuvo užmiega jaunas Uosis.

Ir stalas atiduoda miškui maistą.
Ir puodas kantriai verda seną vištą.
Ir aš gūžiuos į pašukinį maišą –
sargybon išvarytas, saugau mišką.

O paryčiu į gryčių miestas beldžias.
Net šuo - ir tas išmoko nebeloti.
Ir pirmąkart girdžiu kaip tėvas meldžias,
atidarydamas duris lyg skaudžią votį.

Man jau nereikia aiškinti: toks metas...
Tamsoj sugrabilioju duoną, sviestą
ir vėl, tą patį maišą užsimetęs,
sargyboj stoviu. Saugau miestą.

Tegul jisai – toks varganas, sulytas,
suspėja bent autus pasidžiovinti.
Nejaugi aš tik vienas pastatytas
stebėt, mąstyt ir viską atsiminti?

Ir aš matau, kaip takeliu pro klėtį
istorija ateina, taip panaši į mamą:
Paglosto mano galvą – ir man lengviau
budėti,
nors miškas prie namų piktai ir gūdžiai
šlama.

2.

ŠEŠIOLIKMEČIAI

Šešiolikmečiai, šešiolikmečiai,
trisdešimtųjų metų gimimo,
jauni ir gražūs, liekni kaip medžiai,
vaikiškom rankom šautuvus ima.

Laikas atėjo. Taip buvo lemta.
Grįžom į klasę, draugą užkasę.
Laikas per pusę lyg juodą lentą
perbraukė mūsų širdis ir klasę.

Liepė išspręsti paprastą lygtį.
Vėl vieno draugo klasėje stinga.
Pradedą lyti. Pradedą lyti.
Vėl vienas draugas naktį pradingo.

Laikas vis eina. Laikas vis laukia.
Šešiolikmečiai žiūri į laiką,
šešiolikmečiai rašo ir braukia,
taiso skausmingai kiekvieną klaidą.

Jauni kaip medžiai. Liekni kaip medžiai.
Dar nebučiavę. Dar nemylėję.
Šešiolikmečiai, šešiolikmečiai,
tiek daug galėję, tiek negalėję!

Laikas vis eina. Jis reikalauja
tiksliai sudėti širdį ir mintį.
Šešiolikmečiai braido po kraują,
apsikabinę vaikiškai mirtį.

Karstas. Ir žmonės kuždasi: „Vaikas...“
Šešiolikmečiai baigia išnykti.
Šešiolikmečiai, kelkitės! Laikas.
Mes jau išsprendėm baisiąją lygtį.

Tiek daug galėję, tiek negalėję,
šešiolikmečiai klasę palieka.
O, kiek einšteinų ir galilėjų
šešiolikmečiais žemėje miega!

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENĄ – JUSTINO MARCINKEVIČIAUS KŪRYBOS VAKARAS

Kovo 11-osios vakarą Lietuvos nacionaliniame dramos teatre gausus būrys Lietuvos aktorių, skaitydami, deklamuodami ar dainuodami Justino Marcinkevičiaus eiles, ištraukas iš jo dramos kūrinių ar vertimų pagerbė vos prieš mėnesį Anapilin iškeliavusį poetą, kuris kovo 10-ąją būtų šventęs 81-ąjį gimtadienį. 2011 m. kovo 11 d. Nuotrauka iš pagerbimo.

15min.lt

Kovo 11 d., 5 val. p.p. Lietuvos nacionaliniame dramos teatre vyko vakaras „Kada gi mūsų širdys atsivers?“, skirtas Justinui Marcinkevičiui atminti.

Ištraukas iš jo dramos kūrinių, poetinės kūrybos ir vertimų ištraukas skaitė aktoriai Regimantas Adomaitis, Rimantas Bagdzevičius, Vladas Bagdonas, Algimantas Bružas, Eglė Gabrėnaitė, Dainius Gavenonis, Aldona Janušauskaitė, Doloresa Kazragytė, Algirdas Latėnas, Birutė Mar, Valentinas Masalskis, Vytautas Paukštė, Juozas Rygertas, Vytautas Rumšas, savo kūrybos dainas pagal Justino Marcinkevičiaus žodžius atliko Aidas Giniotis ir Gediminas Storpirstis.

„Visu šiuo darbu norėjau parodyti, per kokį vargą ir skausmą dygo mūsų šaknys, kaip sunkiai gimė pirmosios mūsų nacionalinio gyvenimo formos – valstybė, raštas, menas“, – apie garsiąją trilogiją „Mindaugas“, „Mažvydas“ ir „Katedra“, pastatytą tuometiniame Lietuvos akademiniame (dabar – Nacionaliniame) dramos teatre rašė Justinas Marcinkevičius. Lietuvos nacionalinis dramos teatras didžiuojasi, kad Lietuvą žadinantys, telkiantys, įkvepiantys žodžiai, jo išsakyti Mindaugo,

Mažvydo, Lauryno lūpomis, mūsų šalies žmonių širdis bei sielas pirmiausiai pasiekė iš šio teatro scenos.

Su Justino Marcinkevičiaus kūryba teatro mėgėjai pirmiausia susipažino 1961 metais, kai jo poemą „**Kraujas ir pelei**“ Lietuvos valstybiniame akademiniame dramos teatre pastatė Kazimiera Kymantaitė (scenografiją sukūrė Juzefa Čeičytė, muziką – Juozas Indra, šokius – Juozas Lingys).

Netrukus tuometinio vyriausiojo režisieriaus Henriko Vancevičiaus iniciatyva sceną išvydo Justino Marcinkevičiaus „**Mindaugas**“ (1969, dailininkas – Feliksas Navickas, kompozitorius – Eduardas Balsys), „**Katedra**“ (1971, dailininkas – Feliksas Navickas, kostiumų dailininkas – Jonas Surkevičius, kompozitorius – Algimantas Bražinskas), „**Mažvydas**“ (1978, dailininkė – Virginija Idzelytė, kompozitorius – Eduardas Balsys). Šie kūriniai formavo svarbiausio Lietuvos teatro veidą, budino tautos dvasią.

1981-aisiais, po keletą metų trukusios rekonstrukcijos, naują savo raidos etapą Lietuvos valstybinis akademinis dramos teatras pradėjo taip pat Justino Marcinkevičiaus kūriniu – dilogija „Prometėjas. Ikaras“ (dailininkė – Virginija

Idzelytė, kompozitorius – Algirdas Martinaitis, scenos judesį kūrė Kęstutis Adomaitis).

Atgimstančiai, nepriklausomybę atgavusiai Lietuvai ypač svarbi 1990 balandžio 13 dieną įvykusi Adomo Mickevičiaus „Vėlinių“ premjera – šį sudėtingą kūrinių su įkvėpimu išvertė taip pat Justinas Marcinkevičius, režisavo Jonas Vaitkus, scenografiją sukūrė Jonas Arčikauskas, muziką – Algirdas Martinaitis.

Paskutinį kartą Justino Marcinkevičiaus poetinis žodis iš Lietuvos nacionalinio dramos teatro scenos skambėjo 2004 metais, kai Vytautas Grigolis pastatė „Giesmę apie Vorutos vilkolakį Mindaugą (pagal Vinco Krėvės, Justino Marcinkevičiaus ir Martinio Zyverto kūrinius; dailininkė – Virginija Idzelytė, kompozitorius – Antanas Kučinskas).

Neseniai Anapilin išėjusį iškilųjį poetą žiūrovams priminė ne tik garsūs Lietuvos aktoriai, bet ir teatro fojė veikianti paroda, skirta Justino Marcinkevičiaus kūrinių pastatymams Nacionaliniame dramos teatre. Parodą iš savo fondų parengė Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus. Paroda veikia nuo kovo 10 iki balandžio 8 dienos.

bernardinai.lt

POETO MINTYS IŠ KNYGOS „DIENORAŠTIS BE DATŲ“

„Suprasti žmogų! Tai be galo daug, beveik nepasiekiamas, nes kiekvienas supranta tik tiek, kiek randa savyje, kiek turi savyje. Taigi: suprasti save – suprasti kitą, suprasti kitą – suprasti save.“
„Kūryba – vidinio išsivaidavimo aktas, savo rūpesčio

ir skausmo objektyvizavimas. Nežinau, kaip būčiau pajėgęs gyventi, jeigu ne mano kūryba...“
„Rašytojas yra ir bene aktyviausias nacionalinės kultūros sargas, savotiškai transformuojantis kultūrinį palikimą į dabartį ir į ateitį.“

„Visų mūsų drabužiai vienodi: mes apsirengę laiku. Visi mes turim ir vieną didelį, bendrą tikslą: esam mirtingi.“
„Keista šviesa blyksteli veide, dvelkteli saldus alsavimas: turbūt, tai laimė prabėgo pro šalį.“
„Gyvenimas – malonumų indas, pripildytas kartaus pareigos ir atsakomybės gėrimo.“

TREČIOJI TAUTINĖ STOVYKLA

Trečioji Tautinė stovykla, 1948.VII.2-14 Bavarijos Alpės, Isar Horn, Vokietija, netoli Mittenwaldo miesto.

J. Gaidžio nuotr.

Po Antrojo pasaulinio karo, atsidūrusi Vokietijos pabėgėlių stovyklose, Lietuvos skautija, nepaisant vargingų sąlygų, klestėjo. Dvi jos klestėjimo viršūnės buvo: dalyvavimas 1947 metais Jamboree de la Paix (Taikos Jamboree), Moisson, Pranzūzijoje, netoli Paryžiaus (joje Lietuvai atstovavo tam tikslui sudaryta draugovė) ir Trečioji Tautinė stovykla. 1948 metais, Alpėse. Nors apie šiuos svarbius įvykius jau buvo anksčiau rašyta, norisi pažerti dar pluoštą prisiminimų apie Trečiąją Tautinę stovyklą prieš jiems išdylant iš atminties ir iš pageltusių užrašų lapų.

Trečioji Tautinė stovykla įvyko 1948. VII. 2-14., pietų Vokietijoje, Aukštutinėje Bavarijoje, netoli smuikų gamyba garsaus Mittenwaldo miesto, plačiame Isaro upės slėnyje, geriau sakant prie Isar Horn (Isaro ragas), nes ši upė lyg riestu ragu lenkė stovyklą. Tarp kitko, tuščioje Mittenwaldo kareivinėse, vienos vasaros išvykos metu teko ir nakvoti – ant plikų parketo grindų – tokie buvo mūsų pokario kelionių patogumai. Stovykloje dalyvavo 586 skautai, išskyrus kartu stovyklavusius

vokiečius ir ukrainiečius. Kiek buvo skaučių nežinau, bet iš viso galėjo būti apie tūkstantis stovyklautojų iš Vokietijos amerikiečių zonos. Visi iš stovyklos siunčiami laišakai buvo antspauduojami specialiu proginu apskritu antspaudu. Jame buvo toks įrašas: **LSS* 1948. VII. 2-14., Alpės, III Tautinė Stovykla*, o centre lelija, rūta ir Vytis.

Iš Memmingeno išvykome traukiniu. Visa stovyklinė įranga buvo pakrauta į atskirą prekinį užantspauduotą vagoną. Kiekvienoje stotyje, kurioje reikėjo persėsti, tą vagoną atkabindavo ir prikabindavo prie traukinio einančio Mittenwald linkme. Į Mittenwaldą atvykome antrą valandą po pietų, tačiau, dėl sunkumų su amerikiečių armijos sunkvežimiu, stovyklavietę išvydom tik septyntą valandą vakaro! Atvykę tuoj griebėmės darbo. Reikėjo pasiruošti nakčiai, pasistatyti palapines, o mums skirta vieta, palyginus su kitomis stovyklavietėmis, buvo bloga – žemė labai nelygi – todėl teko gerai pasidaruoti ir paprakaituoti.

Didelėje palapinėje miegojome šešiolika asmenų – po aštuonis abiejose palapinės tako

pusėse. Miegojome ant žemės, sulankstomų amerikietišku kareiviškų lovų neturėjom. Paklojom smulkių eglišakių, ant jų uždėjom ploną čiužinį, antklodę ir paklodę. Kartais miegoti buvo šalta ir drėgnoka, nors ir užsiklodavom visais turimais apklotais. Be to, miegoti ant nelygios žemės nebuvo patogų. Keldavomės aštuntą valandą ryto. Kiekvieną rytą buvo aukojamos šv. Mišios.

Mūsų stovyklavietė buvo ant aukšto, stataus skardžio krašto, kurio apačioje, pro uolas, putodama veržėsi Isaro upė. Į ją kiekvieną rytą bėgdavom praustis. Vanduo buvo šaltas kaip ledas. Maudytis buvo galima tik kur ne kur, ramesnėse vietose, bet ilgai iškentėti tokiame šaltame vandenyje buvo neįmanoma. Upės vandenį naudojome ir maisto gaminimui: jį reikėdavo katilais užtempti stačia įkalne į lauko virtuvę.

Maistas, prie pabėgėlių stovyklos mitybos pripratusiems, buvo neblogas, tik per daug nuobodus ir jo buvo per mažai. Pusryčiams kava, kartais baltinta ir saldi, ir duona su sviestu. Pietums sriuba su mėsa, vakarienei sriuba arba kava.

Tie kurie turėjo pinigų galėjo maisto ir nusipirkti. Tai buvo Y.M.C.A. priedas kurio vienas davinys kainavo 20 Pf. (Pf. = Pfennig = vokiškas centas). Kepalėlis vokiškos duonos, ar dar kai kas, būtų labai pravertę. Nors pačių gamintas maistas nebuvo toks skanus kaip namie, jis greit „išgaruodavo“ iš nepasotinamų vyrų lėkščių.

Apylinkės buvo gražios: aukšti kalnai (naujiena Lietuvos lygumose augusiems, kur kalvos kalnais vadinamos), jų viršūnėse dar (ar jau) žibėjo sniegas. Vakaras į slėnį ateidavo greit, nors kalnų viršūnės dar ilgokai žėrėdavo prieš užgesdamos. Rytę jos pabudavo pirmutinės, nors slėnį dar gaubdavo tamsa. Stovyklavietė buvo sausame, kvepiančiame spygliuočių, vietomis audrų suniokotame, miške. Pirmoji diena buvo labai graži ir šilta, antrąją pradėjo lyti, griaudėti ir žaibuoti. Niekada nebuvau girdėjęs tokio garsaus, tiesiog kurtinančio griaustinio, aidu atsimušančio nuo kiekvienos uolos. Mūsų laimei, greit išsigiedrino. Tai mūsų darbą labai palengvino, nes stovyklavietę reikėjo sutvarkyti, išvalyti, papuošti. Iš kelmo padarėm sargybinio postą su eglių šakų stogeliu, o audros išversta eglė virto „patranka“ su rausvos žievės „Šarvais“ ir samanotais ratais. Skubėjom, nes kitą dieną turėjo būti stovyklavietės apžiūra.

Svarbiausia, tradicinė, stovyklavietės puošmena buvo „stalas“ prie kurio valgydavome patys ir vaišindavome svečius. Ši tradicija lietuvių skautų buvo puoselėjama ir Lietuvoje ir Vokietijoje, bet Amerikoje ji, atrodo, yra nežinoma. „Stalas“ buvo daromas iškasant apskritimo formos griovį, pakankamai platų ir patogų kojoms nuleisti. Iškasita žemė buvo sukaupiama į lėkštą kauburį vidury apskritimo, o velėna paklojama ant vidurinio griovio krašto. Valgydami sėdėjom ant griovio krašto, maistą pasidėdami ant

tos velėnos. Tai buvo mūsų „staltiesė“. Iškastą „stalą“ stengėmės padaryti kuo puošnesnį. Tam naudojome įvairiaspalvius akmenėlius, žieves, samanų, kankorėžius, kriaukles, giles, šakeles ir t.t., sudėliojant iš jų kiek galima įdomesnę ir spalvingesnę ornamentą. Kartais naktiniai miško žvėreliai mūsų papuošimus kiek išknaisiodavo ir juos tekdavo taisyti. Šioje stovykloje mūsų „stalas“ buvo ne apskritas, bet keturkampis. Stovyklai pasibaigus, griovyvis buvo užpilamas anksčiau iškastą žemę, o velėna grąžinama į seną vietą taip, kad beveik nelikdavo žymės. Panašiai buvo daroma ir su kitais stovyklos papuošimais.

Iš kur atsirado ši „stalo“ kasimo tradicija nežinau, bet po šešiasdešimt dviejų metų, beskaitant Sir James George Frazier knygą *The Golden Bough, A Study in Magic and Religion*, (The Macmillan Company, New York, 1951), jos skyriuje „Chapter LXII The Fire Festivals of Europe“, po antrašte *The Beltane Fires* aptikau štai ką:

„In the Central Highlands of Scotland bonfires, known as the Beltane fires, were formerly kindled with great ceremony on the first of May, and the traces of human sacrifices at them were particularly clear and unequivocal”(…) **Like other public worship of the Druids, the Beltane feast seems to have been performed on hills or eminences(…)** **„Thither the young folks repaired in the morning, and cut a trench, on the summit of which a seat of turf was formed for the company. And in the middle a pile of wood or other fuel was placed (p. 715).** Šis paprotys dar buvo aptinkamas aštuoniolikto šimtmečio pabaigoje gražioje Škotijos dalyje Western Perthshire. Jis buvo vieno Callander parapijos dvasiškio aprašytas taip: **„Upon the first of May, which is called Beltan or Baltein day, all the boys in a township or hamlet, meet in the moors. They cut a table in the green sod, of a round figure, by casting a trench in the ground, of such circumference as to hold the whole company. They kindle a fire, and dress a repast of eggs and milk in the consistence of a custard.”** (p. 716-17). Keliautojas Thomas Pennant viešėdamas Perthshire apylinkėse 1796 metais, taip pasakoja: **„On the first of May, the herdsmen of every village hold their Bel-tien, a rural sacrifice. They cut a square trench in the ground, leaving the turf in the middle, on that they make a fire of wood, on which they dress a large cau-** (Nukelta į 12 psl.)

Trečioji Tautinė Stovykla, 1948.VII.2-14. Isar Horn Bavarijos Alpės, Vokietija, Memmingeno skautai grįžta iš stovyklos atidarymo. Prie vėliavos: Algis Eidukevičius (k), Vytautas Matulionis (d), vėliavnešys neatpažintas.

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 9 d., šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje, 7:00 v.v. lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas. Po koncerto šokiai jaunimui, vaisės, „Ateities“ 100 metų žurnalo paroda.

GEGUŽĖS 14 d., šeštadienį, 6:30 v.v. Algio Rukšėno novelės „Devil’s eye“ pristatymas Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. *Rengia Akademinis Skautų Sąjūdis.*

BIRŽELIO 12 d., sekmadienį – Baisiojo birželio minėjimas Šv. Kazimiero parapijos patalpose 2:00 val.p.p. Ekumeninės pamaldos bažnyčioje už Sovietų režimo žuvusius ir nuken-tėjusius lietuvius, latvius ir estus. Po pamaldų bus trumpas paminėjimas ir kavutė parapijos kavinėje. *Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.*

**Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Švyturys**

**A.† A.
EUGENIJUS A. BARTKUS**

iškeliavo Amžinybėn.

Giliai liūdėdami užuojautą reiškiamo žmonai DAN-GUOLEI, dukrai VIVAI, sūnui DARIUI ir draugams bei artimiesiems visame pasaulyje.

*ALT S-gos
Los Angeles skyrius*

**A.† A.
Inžinieriui
EUGENIJUI A. BARTKUI**

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai DANGUOLEI, dukrai dr. VIVAI, ir sūnui dr. DARIUI ir visiems artimiesiems.

Liūdime kartu su Jumis,

*ALT S-gos
Boston skyrius*

**A.† A.
EUGENIJUI BARTKUI**

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiau mielai Velio-nio žmonai DANGUOLEI, dukrai VIVAI, sūnui DARIUI ir kitiems artimiesiems.
Drauge su visais a.a. EUGENIJAIUS gerbėjais,
dalinuosi Jūsų netekties skausmu.

Rūta Sakienė

ATSISVEIKINANT SU A. A. EUGENIJUMI BARTKUMI

Amerikos lietuvių tarybos (ALT) vardu reiškiu gilia užuojautą Bartkaus žmonai Danguolei, dukrai dr. Vivai, sūnui dr. Dariui, šeimos na-riams, giminėms ir draugams.

Eugenijus išeivijoje buvo svari lietuviškos veiklos atrama. Po to, kai ALT’o veikla buvo atnaujinta 1940 metais, jis buvo trečiasis jos pirmininkas. Su entuziazmu ir inžinieriaus praktiškumu dirbo lietuviškos veiklos baruose. Galime pacituoti jo paties žodžius, tartus Lietuvos žiniasklaidoje: „Pagrindinė mūsų kova buvo kova dėl Lietuvos laisvės. Reikėjo atstovauti Lietuvai tada, kai Lietuva pati negalėjo savęs apginti tarptautiniu mastu. Mes labai aktyviai dirbom ALT’e - Amerikos lietuvių taryboje, kuri susidėjo iš patriotinių organizacijų. Man pačiam teko susitikti su pen-kiais JAV prezidentais. Labai dažnai lankydavomės Senate, Kongrese, informuodavome apie padėtį Lietuvoje. Mums buvo svarbu, kad neužmigūt Lietuvos byla.”

Toliau jis aiškino Lietuvos visuomenei: „ALT’as iš JAV prezidento Roosevelto buvo išgavęs pareiškimą, kad JAV valstybė Lietuvos okupacijos nepripažįsta. Ta nepripažini-mo politika išsilaikė iki pat galo - kol buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė.”

Eugenijaus ir jo ben-dražygių pastangų dėka tas Lietuvos laisvės vilties švyturys buvo išsaugotas. Išeivija dirbo vieningai. E. Bartkus dirbo kartu su Leonardu Šimučiu, Antanu Rudžiu, Miku Vaidila, Kaziu

Karpiumi, Antanu Oliu, kartu su Tautinės sąjungos na-riais dr. Stasiu Biežiu, Juozu Bačiūnu, Antanu Lapinsku, su artimu draugu Jonu Jur-kūnu ir su savo tėvu Juozu Bartkumi.

E. Bartkus paliko gilia žymę mūsų visuomeninėje veikloje. Jis buvo atkaklus tiesos siekėjas ir lietuviškų vertybių gynėjas. Jo darbai ir auka, siekiant Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, prisidėjo prie šių kilnių sie-kių įgyvendinimo. Jis lieka mums šviečiančiu pavyzdžiu, kaip turime sergėti lietuviško gyvenimo vertybes ir pras-mingai gyventi.

Sudiev, Eugenijau, amži-ną atilsį.

Eugenijus Algimantas Bartkus, JAV lietuvių po-litikos ir visuomenės vei-kėjas, statybos inžinierius, gimė 1925 metais kovo 4 d. tuometinėje Trakų apskrityje, Zubiškėse. Mokėsi Ukmergės, Šiaulių ir Joniškio gimnazijose. Studijavo Vytauto Didžiojo universi-teto Statybos fakultete, per karą su šeima pasitraukė į Vokietiją ir ten tęsė studijas.

1949 metais su šeima iš Vokietijos persikėlė gyventi į JAV, Čikagą. 1950 metais baigė Illinois Institute of Technology, 1955 metais tapo statybos inžinerijos magistru.

E.A. Bartkus buvo aktyvus JAV Lietuvių Bendruomenės narys: 1949 metais įstojo į Amerikos lietuvių tautinę sąjungą; 1958-1961 metais buvo Amerikos lietuvių tau-tinės sąjungos pirmininkas; nuo 1959 metų - jos atstovas

**A.† A.
BRONĖ KUODIENĖ**

**eidama šimtuosius metus,
mirė 2011 m. kovo 11 dieną,
savo namuose Arlington, Massachusetts**

**Su meile ir malda palydime Ją
į Viešpaties namus**

**Duktė Daiva ir Arvydas Barzdukai,
vaikaičiai Audrius, Lina ir Rima
su šeimomis,**

**sūnus Gediminas ir jo žmona Linda,
dukratė Viktorija su šeima**

**LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.**
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

„DIRVAI” AUKOJO

A.Puteris, Toronto, CAN.....122
G.Lazdinis, Mentor, OH100
P.Dirda, Oak Lawn, IL45
A.Strazdas, Placentia, CA.....45
B.Taoras, Findlay, OH.....45
A.Aidis, Bethesda, MD.....25
V.Urbaitis, Mayfield Hts., OH25
D.Austras, Braintree, MA20
E.Kronas, Dundas, CAN.....20
D.Saladžius, Rochester, NY...20
J.Velicka, Lakewood, OH15
E.Jakulis, Willoughby, OH.....10
J.Kavaliūnaitė, Fairlawn, OH.10
V.Tamulis, Cleveland, OH10
S.Pikturna, Cleveland, OH.....5
A.Sakalaitė, Lemont, IL.....5

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

Amerikos lietuvių taryboje, sąjungos garbės narys ir valdybos vicepirmininkas; 1968-1971 metais - Amerikos lietuvių tarybos pirmininkas; 1980-1992 metais - Lietuvos tautinio sąjūdžio pirminin-kas, vėliau pavaduotojas.

E. A. Bartkus buvo vie-nas iš tų, kurie, susikūrus Lietuvos Sąjūdžiui, jo veiklai paremti slapta gabeno iš JAV lietuvių surinktas lėšas.

Saulius Kuprys

PASKUTINIS SUDIEV

Čikagos ir apylinkių lie-tuviai su iškiliuoju lietu-viu, Amžinybėn iškeliavusiu Eugenijumi Bartkumi kovo 11-osios vakarą šermenyse, Petkaus laidotuvių namuose, atsisveikino gausūs būriai lietuvių.

Pirmąjį žodį tarė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Petras Buchas, primindamas velionio veiklą, jam vadovaujant ir būnant dabartinėje valdyboje nepa-keičiamu nariu.

Kalbėjo iš Vilniaus atvykęs Lietuvos Respublikos Seimo narys Gintaras Songaila. Tautinio Kultūros fondo vardu atsisveikino Rima Kašubaitė-Binder, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu pirm. Saulius Kuprys, bendraminčių vardu Jonas Talandis. Kun. Antanas Saulaitis, SJ, sukalbėjo maldas ir velionio sūnus dr. Darius Bartkus padėkojo visiems, at-ėjusiems pagerbti mirusį tėvą.

Kovo 12 d. po gedulingų šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje a.a. Eugenijus Bartkus buvo palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse. Čia maldas, kartu su paskutinį kartą palydėti velionį atvykusiais žmonėmis, atliko kun. A. Saulaitis, SJ. Velionio duktė dr. Viva šeimos vardu atsisveikino eilėraščio posmais ir visi sugiedojo Lietuvos himną.

Trečioji Tautinė stovykla, 1948. VII.2-14. Isar Horn, Bavarijos Alpės, Vokietija. Kanauninkas Feliksas Kapočius aukoja šv. Mišias.

(Atkelta iš 10 psl.)
TREČIOJI TAUTINĖ...

dle of eggs, butter, oatmeal and milk". (p.717). Neaišku, ar šie senoviški papročiai turi ką nors bendro su lietuviškuoju skautiškuoju „stalu“, bet toks sutapimas yra keistai įdomus. Ar tokio „stalo“ atsiradimas lietuvių skautijoje iš viso kada nors buvo tyrinėtas?

Stovykla prasidėjo iškilmingu atidarymu, visiems dalyviams išsiriavius aikštėje. Tai buvo istorinis, jaudinantis ir įsimintinas įvykis, įamžintas gausiose fotografijose, kaip ir iškilmingas, bet liūdnokas, stovyklos uždarymas. Marga stovyklinė kasdienybė buvo sklidina užsiėmimų, skautiškus įgūdžius išbandančių uždavinių, pasirodymais gausių, dainomis ir muzika skambančių laužų, susipažinimų su kitais broliais ir sesėmis skautais. Bet buvo ir laisvalaikio, kurį kiekvienas galėjo sunaudoti kaip norėjo, žinoma tam tikrose ribose.

Pasinaudodami šia laisve, mes, trys aštuoniolikmečiai draugai, lyg trys muškietininkai, nutarėm įkopti į netoliese (bent mums taip tada atrodė) stūksantį kalną. Diena pasitaikė graži. Padangėje, kabinėdamiesi už plikų kalnų viršūnių, plūduriavo purūs debesėliai, o saulė maloniai glostė mūsų užsispyrusius veidus. Išsirengėm tuoj po pusryčių, nepasiėmę nei maisto, nei vandens. Tai buvo klaida. Kai pradėjom eiti, atrodė, kad kalnas ne artėja, bet tolėja. Yrėmės per kemsynus, brūzgynus, susiraizgiusius krūmus, klampias pelkes. Greit pajutome, kad kopiamė į neatlaidžiai statėjančią įkalnę apaugusią audrų suglamžytom eglėm, neužaugom pušaitėm ir kažkokiais dygliuotais krūmokšliais. Pradėjo kankinti troškulys, bet laimei radome porą upokšnių tai gėrėme rieškučiomis. Kelionė vis sunkėjo. Reikėjo kabintis už kiekvienos palinkusios šakos, už vandens išplautų šaknų, už kiekvienos išsikišusios uolos, kad nenuriedėtume strimagalviais į svaginančią stačią pakalnę. Mūsų kalnų laipiojimui nepritaikyti, geležimi neapkaustyti batai šio

žygio nei kiek nepalengvino. Akmenys, vos kojų paliesti, ritosi dundėdami ir duždami į apačią. Pagaliau pasiekėm tą už kurios neaugo jokie medžiai ar krūmai. Uolos buvo visai plikos, vietomis apžėlusios slidžiomis kerpėmis. Bet užsispyrėliams kelio atgal nebuvo. Ropštėmės aukštyn visomis jėgomis. Prakaitas sroveno ir veidu ir nugara. Dairytis į šalį nesinorėjo. Norėjosi tik pasiekti užsibrėžtą tikslą. Ir jį pasiekėm – stovėjom pačioje kalno viršūnėje. Kiek prisimenu (laikrodžių neturėjom), buvo ankstyva popietė ir saulė negailestingai dosniai žūrė savo spindulius. Trumpai atsikvėpė, pradėjom žvalgytis aplinkui. Vaizdas buvo nuostabus. Kiek akis užmato driekėsi snieguotos ar grubiai uolėtos kalnų viršūnės išnirusios iš debesų vandenyno. Atrodė, kad debesys yra ranka pasiekiami. Apačioj žaliavo miškai, vingiavo upės, tviskėjo mėlynai ežerai, raudonomis čerpėmis užsiklojęs slėnyje tūnojo Mittenwaldo miestas. Norėjosi gėrėtis ir gėrėtis, bet reikėjo skubėti atgal.

Jei kopimas į kalną buvo sunkus, tai leidimasis žemyn buvo nei kiek ne lengvesnis. Teko vėl kabintis už kiekvieno į kietą uolą neįtikėtinai šaknis įleidusio krūmokšlio, iš paskos vėl vijosi vandens nuglūdinti akmenys, kelią pastodavo kalno veide įrėžtos raukšlės. Reikėjo skubėti, nes šešėliai pradėjo tįsti, o dar buvo likęs geras kelio galas. Į stovyklą grįžom per tuos pačius kemsynus kuriuose pradėjome savo neapgalvotą kelionę, purvini, apdraskyti, sukandžioti uodų, bet patenkinti savo... „vyriškumu“. Tačiau stovyklos vadovybė buvo kiek kitokios nuomonės. Ji jau buvo pradėjusi mūsų ieškoti, kai mes staiga išnirom iš krūmų. Už šį vėjavaikišką žygį pagyrimo nesulaukėm. Vietoj to, mums buvo pritaikytos atitinkamos stovyklinės drausmės taisyklės. Bet jos mums buvo kaip žirniai į sieną, nes tokio nuotykiu joks sudrausminimas nebūtų pajėgęs iš atminties ištrinti. Jis tebegyvas ir po šešiasdešimt dvejų metų.

Vytautas Matulionis,
2011.III.9.

SPORTAS

**NE TIK VĖL REMS KREPŠINĮ,
BET IR SKIRS JAM DAR DAUGIAU PINIGŲ**

Prieš du mėnesius žinomas pokerio profesionalas ir verslininkas Antanas Guoga paskelbė, kad jo vadovaujama bendrovė UAB „Lošimų strateginė grupė“ nutraukia rėmimą Lietuvos krepšiniui ir kitoms sporto šakoms. Vis dėlto A.Guoga laimėjo kovą su Valstybine lošimų priežiūros komisija ir toliau liks ištikimu sporto mecenatu Lietuvoje.

Žinia, kad A.Guoga traukiasi iš Lietuvos sporto rėmėjų gretų sulaukė didžiulio atgarsio žiniasklaidoje ir sporto visuomenės užkulisiuose. Sprendimą trauktis, Australijoje gyvenantis verslininkas argumentavo tuo, kad Valstybine lošimų priežiūros komisija uždraudė lošimų bendrovėms internetu priimti klientus iš užsienio bei užnėrė kilpas vystyti verslą Lietuvoje.

„Aš manau, kad Valstybinė lošimų priežiūros komisija turi kažkokių interesų. Kokių, mes nežinome, bet čia veikia daug povandeninių srovių. Kas anksčiau buvo ne reklama, dabar jau tampa reklama, ką anksčiau darėme pagal įstatymą, dabar jau jį pažeidžia. Jei sportui mūsų pinigų nereikia, mes jų be reikalo ir nešvaistysime“, – tuomet piktinosi A.Guoga.

Padėtis po kelių mėnesių iš pagrindų pasikeitė, o tam įtakos turėjo finansų, ūkio ir teisingumo ministerijų, Lietuvos krepšinio federacijos atstovai ir net pats premjeras Andrius Kubilius. „Beldėmės į įvairias Lietuvos instancijas ir gavome patvir-

tinimą, kad esame teisūs. Nuo šiol mums bus leista dirbti Lietuvoje, galėsime eksportuoti lažybas į užsienį ir priimti klientus iš užsienio. Tikrai nesitikėjau, kad per kelis mėnesius sulauksime palankaus LVLK sprendimo“, – kalbėjo A.Guoga.

Nurimus aistroms, pokerio profesionalas patvirtino, kad ne tik toliau remis Lietuvos sportą, bet skirs dar daugiau lėšų nei iki šiol.

„Įsipareigojau 40 procentų „Lošimų strateginės grupės“ pelno skirti sportui. Be to, krepšinį, kuris yra didžiausia mano aistra, remsiu ir asmeniškai. Kitą sezoną dar labiau finansiškai prisidėsiu prie Kauno „Žalgirio“ ir Vilniaus „Lietuvos ryto“. Netgi sieksiu patekti į šių komandų valdybą. Noriu, kad Lietuva turėtų dvi stiprias krepšinio ekipas“, – tikino A.Guoga. *Irt.lt*

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)